

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után

II. év.

Budapest, 1898, péntek, április 8-án.

98. szám

A bérkaszárnnyak fővárosa.

Két pályázat teszi aktuálissá Budapest új város-háza kérdését. Az egyiknek eredményét csak az imént hirdettek ki; a másikra meg most terjesztette be a középítési bizottság igazgatója a tervezetet. Amint a mérnök- és építész-egyesület a maga körében, a maga kezdeményezéséből írta ki és intézte el azért, hogy a főváros urainak eszméket adhasson. Az utóbbi ezeknek az uraknak bölcseségét lesz hivatva kipróbálni. Ismervén a Sartoryak eszükjárását, bizonyosan tudjuk, hogy a mérnök- és építész-egyesület pályázatának eredményeit nem fogják hasznosítani. Sokkal magasabban szárnyaló elmék koncepcziói domborodnak ki az itt bemutatott és részben megjutalmazott tervekben, semhogy Sartoryék ezeket méltányolni tudnák. Ők más gondolatszerékben élnek. Más iskolában nevelkedtek. Ők nem alkotnak, hanem gazdálkodnak. Ugy csinálják a székes főváros dolgait, mintha saját maguknak építenék Budapestet. Ez meg is látszik mindenben, amit eddig közintézmény formájában teremtettek. Soha se gondoltak, ma se gondolnak arra, hogy az ő uralmuk csak ideig-óráig tart. Budapest pedig még a késő századok nemzedékei számára is épül. Mi közül nekik a messze jövődökhöz, melyben ők már nem lesznek? Legfeljebb a jövődö kor Sartoryai ép úgy halomra döntik az ő alkotásaikat, mint ahogy ők most lebontogadják az egykori Sartoryak műveit.

Pedig az újváros-háza építésének kérdése csakugyan olyan, amely kizökenthetné Budapest urait a hagyományos szatócs-politika görbe mesgyéjéből. Előttük van egy sereg tanulság. A hibák,

tévedések, mulasztások egész tengere! Előttük merednek a buta, otromba, alkalmatlan középületek; egész utak, utcák, amik kérielhetetlen igazsággal hirdetik az előre látni nem tudó Sartoryak szertelen gyarlóságát. Valahány középülete van Budapestnek olyan, melynek eszméje és terve a város urainak bölcseségéből pattant ki, az mind magán viseli a kicsinyes, szegényes gondolkodás bélyegét. És amennyiben az ő befolyásuk az állami középületek létesülésénél érvényesülhetett, ennek a befolyásnak nyomorúságos következményei az állami középületeknél is láthatók. Igen, mert a város-házán a közérdekek magasabb szempontja s a messzebb jövődöt is számbavevő előrelátás mindig háttérbe szorult a klikk-uralom szellemét irányzó alacsonyabb érdekek és a szatócs-gazdálkodás higvelejűsége előtt.

Ez az oka annak, hogy székes fővárosunk fejlődési proceszszusa folyvást össze van kötve a korán elavult, vagy már kezdettől elrontott alkotások örökös javíthatásával. Ez az oka annak, hogy a székes főváros fejlődésével egyre magasabb fokra emelkedő igények és szükségek nem találnak kielégítést az eddigi alkotásokban. Ez az oka annak, hogy a fejlődő izlés egyre-másra megbotránkozik azon a bornírtságán, mely ezekben az alkotásokban nyilvánul s ma kikaczagják, vagy elátkozzák a tegnapot. Ez az oka, hogy körutaink unalmas, jobbára izléstelen bérházak végtelenségénél nem egyebek. Ez az oka, hogy alig-alig vannak közttereink, hogy a szegényebb néposztály valóságos fárasztó utazásokra kénytelen, ha vasárnaponként egy

kis szabad levegővel akarja fölfrissíteni elsanyargatott tüdejét. Ez az oka, hogy Budapestnek csak oly szépségei vannak, miket a jóságos természetnek köszönhet, de olyat hiába keresünk, amely a főváros urainak józleséről tehetne tanuságot.

Mindez nem új dolog. Régóta érezzük édesmindnyájan, kik Budapesten idehaza vagyunk s kiket nem árnithat el idegenektől hallott udvariaskodó dicsérgetés. Az idegen, aki hozzánk jön s csak úgy átszalad Budapesten, nem látja a nagy hiányokat, a nagy szervi fogyatkozásokat. Ha keletről jön, itt látja az első nagy, modern nyugati várost, melynek külső képe természetesen elkápráztatja. Ha nyugatról jön, magával hozza a Magyarország iránt érzett elfogultságot s meglepi, hogy a barbárnak hitt ország központja nyugati világváros formáival terjeszkedik ki előtte. Nekünk az ily forrásból eredő idegen dicsérgetések nem imponálnak. Ezek csak arra jók, hogy a főváros urainak üres hiúságát legyezzék. Mi, akik napnap után, esztendőről-esztendőre itt élünk s emellett igazán büszkének is szeretnénk lenni székes fővárosunkra, mint olyanra, mely az ország szíve és középpontja, minden magyar érzés, törekvés, izlés, tudomány és haladásvágy tükre és kifejezője; mi nem elégedhetünk meg azzal, hogy összehasonlítgatván a múltat a jelennel, egyszerűen konstatálgassuk, hogy ime, csakugyan paloták épültek régi viskók helyén, s ahol néhány évtizeddel ezelőtt még kacsára vadásztak, most új városrészek palotasorai közt modern világvárosi élet képe rajzolódik elénk. Ez a nagy és tüneményes fejlődés nem a székes főváros urainak az ér-

Kocsiban.

Jó szeles nap van, sok fölleg az égen, az idő ép arra való, hogy kódorogjunk kint a homokban, a tanyák között, ahol ilyenkor hajladoznak a jegenyék s a varjak örvendeznek, mert kifujja a magot a vetésből a szél és van mit enni. Így hát csak kocsira, minél több gunyával és minél ócskábbal, mert a kódorgásnak nagy megázás lesz a vége és az benne a szép. Végezetül, mikor már épen elég volt a mulatságból, milyen jó földel alá jutni. Milyen pompás dolog ilyen szellős estén a kályha (pedig már majd kihuzozolták nyári pihenésre szegényt a tanyaházból). Dudál is és az nagyon jó lesz. Induljunk hát csak el Gáspár, Menyhárt és Boldizsár nevében, kik szintén elindultak és jó sokáig utaztak, míg célhoz értek. Előbb azonban szorgos gond teendő, hogy hus van-e a kocsin. Van. Hát szódavíz? Hát pinczekules? Hát dohány? Minden van, mert illyesféleben előrelátó az ember. Még a kapásról sincs elfelejtkezés. Egy felekezet egy kis láda szivarvéget visz, szép finom szivarok végeit, más felekezet olyan dohányt, amelyből négy krajczár egy paki. Tessék el-

hinni, hogy nagyon jó dohány. Ha aranypapirba volna tekergetve, a milliomosok is azt szívnák, hanem mert nincs aranypapirba tekergetve, hanem csak zöld itatóspapirba van tekergetve, a kapások élvezik így ünnepnapokon. A kocsi megindul. Gyerünk, csak gyerünk a sok tégla közül.

(Nem lehet előzködni.)

A városban lassan halad az ember, mert a temető felé vezet az út s ez az utdarab azon halottak részére van összeszerkesztve, kik azért haltak meg, mert a torkukon akadt a gombóc. Itt ugyanis a gombóc a torkukból bizonyosan kiugrik. Aki nem tudja, hogy tisztelt testében hol vannak elhelyezve a lép és májdarabok, csak ide jöjjen. Egy kis kocsizás és azonnal szert tesz ez ismeretekre. Lassan haladunk hát; vigyázunk testi épségünkre. Továbbá a szódavizes üvegekre is. De ahogy kiértünk a katonakórházakig (e boldog betegeknek oly szép sorsuk van itt: minden nap láthatják a különféle temetéseket), ott szól a sárga a kesejnek, a kesej int a szóra jóváhagyólag s megindulnak koczogásba ők, mert tudják, hogy mi az illendőség. Most már gyorsabb a haladás és lassu járásu

tanyai kocsikat egymás után kerülünk el. Bár nem mindenikkel megy a dolog könnyen, van, aki nem hagyja magát és megindul a versengés a kocsik között, aminek előzködés a neve. No de ama lovak fáradtabbak, mert korán reggel óta kocsik előtt vannak és ilyenformán mi nyerünk mindig. A vesztes meg bosszusan huzza vissza a gyepelöt, mikor látja, hogy mire sem mehet. Így haladunk hát, gyorsan és gond nélkül, hol jobbra kerülve, hol balra a tág mezőn. Itt-ott megbámulják e gyorsaságot az ürgék, amelyek kibujnak földalatti lakásukból és két lábon fonogatnak valami láthatatlan guzsalýról.

Egyszerre azonban lassabbodik a menés és épen csak hogy lépve haladunk. Mert az a kocsi, amely előttünk jár, szintén csak léptet.

— El kellene azt kerülni. Lajos.

A Lajos kocsis, egy sánta ember, aki Vásárhelyről kerülözött ide, igen vallásos és a szent-kuti Máriához szokott járni bucsura, így felel:

— Nem lehet.

— Már miért ne lehetne?

— Koporsó van rajta.

Az ám. Csakugyan látszik a kocsiderék-

deme. Ez nagyrészt természetes dolgok rendjének a következtése. Az egész ország és nemzet közelete itt Budapesten csomósodik össze. Nincsenek nagy vidéki központjaink, melyek elégséges vonzóerővel bírnának s megmérkőzhetnének az érvényesülésre vágyó különféle társadalmi és közgazdasági erők egyre fokozódó igényeivel vagy hajlamaival. Minden ide töbrekszik, minden szinte ide tolakodik. Ezért fejlődik, ezért terjeszkedik csaknem tüneményes módon Budapest. Hanem éppen ezzel a jelenséggel kellene számot vetniök a főváros urainak s éppen ehhez hiányzik bennök az izlés is, az okosság is.

Hiszen a fejlődésnek ez a lendülete nem ujekeletű. Észlelhették már régóta. Ugyiszólván megtanulhatták volna törvényeit s ezekhez képest kellett volna alkalmazkodniök a fejlődés irányzatának, rendjének megszabásánál, közintézmények tervezésénél és alkotásánál. Nem így tettek és ma sem így tesznek. Ők még most is csak a ma igényeit tartják szem előtt, a holnapra nem gondolnak.

Nagyon tartunk attól, hogy a szatcs-gazdálkodást vezető eszmészegénység az újvárosháza kérdésének megoldásánál is diadalmaskodni fog a jobb és nemesebb törekvéseken. Nagyon tartunk attól, hogy Sartoryék újra csak megmaradnak csökönyös konzervativizmussal a régi hagyományok mellett s nekik főképen a gazdasági szempontok fognak imponálni akkor is, mikor arról van szó, hogy számot vetvén Budapestnek még a jövőben is folyamatban leendő fejlődésével, olyan monumentális városháza emeltessek, mely csakugyan méltó lehet egy modern európai világvároshoz.

A főváros urainak — elhisszük — igen nagy megerőltetésébe kerülhet az, hogy belenézzenek kissé a jövőndöbe. De gondolják meg, hogy erre a szellemi gymnasztikára most igen nagy szükség van. Emberelejk meg magukat! Legyenek rajta, hogy olyant alkossanak, amely íhiatt utódjainknak, a jövőndö Sartoryknak, ne kelljen elődjeik gyarlóságaiért szégyenkezniök.

A kvóta alapja.

Az az egy bizonyos, hogy a kvóta kiszámításának alapját csak Ausztria és Magyarország zárszámadásában lehet keresni, még precízebben szólva: csak a két állam adó-jövedelmében. Más alapról komolyan beszélni sem lehet.

De másrészt bizonyosnak látszik az is, hogy egy-egy adónemmel, vagy az adóknak egyik-másik csoportját alapul elfogadni nem lehet. Az tény, hogy mindkét ország — minden összevéve — annyi adót fizet, amennyit megbir, hogy mindkét állam a lehetőség szerint kihasználja polgárainak teljesítés-képességét s így az adók hozadéka elég pontos mérték a viszonylagos erők megmérésére. De már azt nem lehet ugyanannyi joggal állítani, hogy csak azok az adók szolgáltatathatják a mértéket, a melyek mindkét országban egyformán megvannak. Mert akárhány esetben az is kétes lehet, vajjon melyik osztrák adót melyik magyar adónemmel lehet egybevetni.

Harminez év óta a két ország adórendszere nagyon eltávolodott egymástól, úgy, hogy már jóformán csak a vámszövetség hatálya alá eső fogyasztási adók terén lehet egyenlőséget találni. Ennek aztán az az eredménye, hogy még ha mindkét kvótadeputáció az egyenes és közvetett adók összegét fogadja is el a kvóta alapjául, akkor is túlságosan nagy a tér a vitakozásra és az alkudozásra. Mert az alap elfogadása után azonnal előáll a kérdés, hogy az adók összegéből mit kell levonni mindkét állam javára, mindegyik államnak melyik adója olyan, hogy azt a számadatokból ki kell hagyni. Ine ennek néhány példája. A magyar álláspont az, hogy a jövedelmi pótdadót le kell vonni a magyar adók összegéből, mert a pótdadó külön adónem és Ausztriában nincs pendantja; az osztrák felfogás pedig az, hogy nem szabad levonni, mert az a meglevő adóknak egyszerű fokozása, nem pedig külön adó. Már pedig ez az eltérés egymaga három perczent különbséget tesz a kvótában Magyarország terhére vagy előnyére. Ugyanily eltérések lehetnek az italaadók és földtehermentesítési pótlék körül, pedig ez a két tétel körülbelül hat százalék differenciát képvisel. Ha tehát a két bizottság a fő elv tekintetében meg is egyezik, még akkor is tiz perczentnyi tér marad a — meg nem egyezés számára.

Es ezek az eltérések a jövőben egyre nagyobbak lesznek, mert Ausztria már elhagyta az abszolút időkből fennmaradt egyenesadó rendszerét, mi pedig nem sokára elfogjuk azt hagyni az adó-reform megalkotásával. Növelni fogja az eltéréseket az illetékek reformja is, úgy, hogy kérdés, marad-e majd a jövőben valami lehetősége annak, hogy a fogyasztási adók körén kívül eső adók a kvóta alapjául szolgálhassanak.

Ezen a bajon akarunk segíteni olyan kvóta-alap konstruálásával, mely az itt érintett vitakozásokat teljesen kizárja és amellet mégsem távozik el túlságosan messzire attól a gyakorlattól, amelyet a kvóta kiszámítása ügyében eddig követlünk.

Számításunk szerint a kvóta alapja mindkét állam minden egyenes és közvetett adójának összege lenne, tekintet nélkül arra, hogy valamely adónem egyik vagy másik ország zárszámadásában formászerint ki van-e tüntetve. Levonni pedig csak azokat a tételeket lehetne, amelyek átfutó természetűek, nem valóságos adójövedelmet képeznek, vagy valamelyik adónem közvetlen terhe gyanánt jelentkeznek, anélkül hogy a zárszámadásban compensáltak volna.

Ez alapján következő a számadás módja és eredménye:

adók Magyarországon:	
Egyenes adók	1,019.518.000 forint
Közvetett adók	1,567.942.000 "
Összesen	2,587.460.000 forint

adók Ausztriában zárszámadás szerint:	
Egyenes adók	1,078.215.000 forint
Közvetett adók	2,935.088.000 "
Összesen	4,013.303.000 forint

Az osztrák összeghez még hozzá kell adni a következő tételeket:

378.709.000 forintot a földtehermentesítési és országos pótlék címén, minthogy ez a tétel a mi zárszámadásunkban benne van és a mi adóink összegébe bele van foglalva, Ausztriában pedig nincs felvéve a számadásokba.

212.513.000 forintot az osztrák szelvényadó címén, amely szintén nem szerepel az osztrák zárszámadásban,

Ugyanez okból hozzá kell adni az osztrák adók összegéhez: 6.763.000 forintnyi 20 százalékos nyereséymadót, 7.246.000 forint magánsorsjegyek után való nyereséymilletéket és 4.328.000 forint kötvényjövendelmi adót.

Ban a nagy fekete láda, a tetejére ezüstpapírból van kereszt ragasztva. Most vizik ezt ki valakinek, hogy majd ebben teszik a földbe.

— De hiszen üres ez még, el lehet ezt még kerülni.

— Mindegy az, uram — mondja a kocsis — aki ebbe belevaló, már csak meg van halva.

Ez igaz. Az ember első butorát, a bölcsőt, még meg szokás venni előre, de az utolsó butort, a koporsót, nem. Ennélfogva nem előzködünk. Jó szerencse, hogy a Jakus köze táján a koporsós kocsit letért a dülőtra. Ha ezt nem teszi, talán még most is ott léptünk utána.

(Öreg szőlősnér.)

Ahogy haladunk, kisvártatva szélmalom kerül elő. E forgótetejű tornyokat érdemes ihegnézni, mert úgy lehet, nem sokáig látjuk őket. Ami belőlük megvan, az megvan, de bizony új már aligha épül a nagy tanyavilágban. Apránként úgy észrevétlen elvesznek, mint ahogy például észrevétlen elveszett a gombkötés még a zsinórverés. Az egész Szegeden csak egy ember van már, aki e szép régi dolgokat a ruhán kedveli. Beck Pista, a jegyző, de ha csak egy kis galambkosaras zsinórt akar is, már Vásár-

helyre kell érte mennie. Ott még van egy mester, aki verni tudja. Ha ez egyszer abban hagyja az életet, az se lesz és igazán nem tudható, mibe fog azután öltözni Beck István. A gombverést a divat tette tönkre, a szélmalmot a gőz. Mert gőzmalmok keletkeznek a pusztákon. Ki hitte volna vagy tizenöt év előtt? Pedig így van, az emberek rájöttek lassánként, hogy a cséplőgép vasbikáját malom elé is be lehet fogni és ezt szomorúan látják a tanyák gépészei, a szélmalmosok. Az rendszerint agyafurt ember, aki a malom egész gépét maga faragja fából, ha valamije elromlott. A felsőrészen, a szatymazi tanyák között van egy szélmalmos, akihez esztendőnk óta készülök kimenni, de soha sincs rá érkezésem. Pedig megérné az utat. Ez az ember megunt a vitorlával való dolgozást, úgy, hogy a szél jövetelét várja és a maga esze szerint megcsinálta a malmát ingára és süllyokra s most így jár a malma. Ebben bizonyosan valami gépész veszett el. Ért az órához is. Mikor megy az uton s jön vele szemben egy másik ember, az örömmel kap a zsebéhez.

— De jó, hogy kendet látom — mondja s előhuzza az óráját. Ugyan, nézzön kénd bele mert mögállott.

Amaz mindig hord magával olyan nagyító üveget, amilyent az órák használnak. Azon keresztül belenéz az órába, előveszi a bicskáját, kinyitja és belebökös a hegyével a gépbe. Az óra aztán ketyegni kezd s úgy jár azonnal, mint a parancsolat (talán jobban is, mint ahogy kellene).

Ezen a malmon, amelyik mellett most elhaladunk, föl van huzva mind a négy vitorla s mert a szél igen nagy, úgy forognak, hogy majd eléri egyik a másikat.

— Nincs ám ott a garaton egy szem buza sem — mondja a kocsis.

— Hát?

— Hát ilyen az öreg Tóth — feleli. — Gazdag ember ez, minden családja odabe lakik ennek a városban, a maguk házában. De az öreg nem megy, akárhogy hívják, pedig sokszor hívják. Nem állhatja a várost sehogy sem. Csak így idekint van egymagára a malommal. Bele van szeretve.

— De ha nincs örömi való, minek járhatja a malmot?

— Tudja a jó Isten — mondja a kocsis. Büszke ember az öreg. Hogy lássa mindenki, hogy az ő malma jár. Ne hívje senki, hogy

Szövetkezés a rabióbandákkal. Szófiából jelentik: A macedon bizottság az utóbbi időben nagyobb fokú tevékenységet fejt ki. A bizottság bizalmi férfiai Athénben jártak, hogy a görög bandákkal kik annak idején török területre betörték, megegyezzenek, hogy most a bolgárok érdekében Macedóniába tegyék át működésük színterét. A bandák vezetői a görög nemzetiség érdekeire való utalással visszautasították az ajánlatot; csakis egy banda főnöke vállalkozott, de ez is oly jelentékeny pénzbeli igényekkel lépett fel, hogy a bizottság tagjai kénytelenek voltak eredménytelenül haza térni.

Háboru előtt.

Washington, április 7.

Mac Kinley még mindig nem közölte az üzenetét az Unió kongresszusával. Ezen egész New-York fel van háborodva és az izgatottság, mely a harcziás yankeekat fogva tartja, oly nagy lett, hogy a washingtoni spanyol követ házáat megdobálták sárral. A spanyol követ rendőri segítséget kért, mert úgy véli, hogy élete veszedelemben van.

A kongresszus mai ülésén Davies szenátor, a külügyi bizottság elnöke, bejelentette, hogy Mac Kinley csak jövő hétfőn fogja a kongresszussal közölni a spanyol kormányhoz küldendő üzenetét. Erre a bejelentésre egyszerre ötvenen is jelentkeztek szólásra. Óriási lármát támadt az elnök alig tudta nagynehezen a csendet helyreállítani. Végre Davies folytathatja jelentését a külügyi helyzetről.

Előadja, hogy Lee havannai főkonzultól telegramm érkezett, melyben előadja, hogy Havannában még kétezer amerikai van, akiket hajóra kell szállítani és sürgősen kéri, hogy addig, amíg ez megtörténik, halassza el az üzenet megküldését; Lee megjegyzi táviratában, hogy a Havannában lévő amerikaiak élete veszedelemben forog, mert attól lehet félni, hogy a spanyolok megtámadják őket. Lee kezeskedik arról, hogy a Havannában lévő összes amerikaiakat vasárnap estig biztonságba juttatja.

A demokratákat mód nélkül meglepte Daviesnek ez az előterjesztése; néhány pillanatig szólanak maradtak; de aztán fölocsudtak meglepetésükből és éktelen lármában törtek ki. Az izgatottabbak nem tudták dühüket megfékezni és több percig szidták és ócsárolták az elnököt és minisztereit. De a higgadtabbakat lefegyverezte Daviesnek az a kijelentése, hogy a Havannában élő honfitársainak élete veszedelemben forog, de ezek is attól félnek, hogy a háboru megizénésének elhalasztása apaszthatná a győzelem kilátását.

De ott volt a republikánus többség, mely bizalommal ragaszkodik vezéréhez, Mac Kinley-

hez. Ez a nagy párt abból a meggyőződésből merített erőt, hogy Mac Kinley a helyzet ura és hogy neki bizonyosan igen alapos okai voltak arra, hogy a hadüzenetet elhalassza.

Az elnök Davies előterjesztése után kijelentette, hogy többen jelentkeztek ugyan szólásra, de a helyzet válságos voltára való tekintettel nem tartja észszerűnek, hogy az elnök üzenetének elhalasztását most tárgyalják, ennél fogva berekeszti az ülést. A képviselők és a szenátorok rendkívül izgatottan osztottak szót.

A demokrata párt vezetői a kongresszus után pártgyűlést hívtak össze, melyen arról tanácskoztak, hogy milyen lépéseket tegyenek Mac Kinley halogató politikája ellen. Maga Mac Kinley tegnap délután magához hívatta a demokrata párt vezetőit és megmutatta nekik Lee főkonzul táviratát. A pártvezérek minden megjegyzés nélkül vették tudomásul a távirat tartalmát.

A szenátorok állítólag esküvel kötelezték magukat arra, hogy az elnöki üzenet elhalasztásának igazi okát titokban fogják tartani. Ez az ok állítólag az, hogy Spanyolországból igen fontos táviratok érkeztek, melyek talán meg fogják akadályozni a háboru kiütését. Hir szerint maga a regenskirályné azt táviratozta Mac Kinleynek, hogy még élete árán is szeretné a békét megmennteni. A királyné azért vette maga a kezébe a külügyek vezetését, mert állítólag miniszterei között egyenetlenség támadt és mert több európai uralkodó azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy ha csak Spanyolország becsületével és tekintélyével valahogy megegyezik, kövessen el mindent, hogy a háborunak elejét vegye. Mac Kinley ennél fogva határozottan reményli, hogy Spanyolország még további engedelményeket is fog tenni. Ez az engedelmény hír szerint az, hogy a regenskirályné hajlandó abba beleegyezni, hogy Kubának Spanyolországhoz való viszonya körülbelül az legyen, amilyen Egyiptomnak Törökországhoz való viszonya s hogy Spanyolország oly befolyást gyakoroljon a szigetre, mint Anglia Egyiptomra gyakorol.

Washington, április 7.

A szenátus tegnap titkos ülésre gyűlt össze. Mac Kinley elnök 2 órakor magához hívatta a fehérház pártvezetőit, felvilágosította őket a helyzetről és tudatta velük, hogy azt határozta, hogy a kongresszusnak csak a jövő hétfőn küldi meg üzenetét. A tengerészeti államtitkár, Long, tartózkodik annak kijelentésétől, vajjon az üzenet késői megküldésének az-e az oka, hogy lehetővé tegyék Lee főkonzulnak és a többi amerikaiak, hogy Havannát elhagyják — vagy pedig valami egyéb.

Angliának, Franciaországnak, Németországnak, Ausztria-Magyarországnak és Olasz-

országnak követei tegnap délután egy együttes jegyzéket szerkesztettek, amelyben ezek a felsorolt nagyhatalmak följárják közreműködésüket, hogy a háboru lehetőleg elkerültesse. Hogy a jegyzéket beterjesztették-e már, — nem tudhatni.

London, április 7.

New-yorki jelentések szerint Mac Kinley üzenetének elodázása husvét második napjára, az elnök komoly szándékát mutatja, hogy megakarja akadályozni a háborut. A halogatás okául hivatalosan azt mondják, hogy Lee havannai főkonzul sürgősen táviratozott, hogy halasszák el az üzenetet, míg a kubai amerikaiak biztonságban nincsenek. Valódi okának azonban azt mondják, hogy Mac Kinley az utolsó órában Spanyolországból, még pedígen magától a regenskirálynétól újabb propeziókat kapott. Az idegen hatalmasságok képviselői szintén azon fáradoznak, hogy valami módot találjanak az európai intervenczióra, erre vonatkozó jegyzéket azonban mindmostanig nem nyújtottak át.

Mint a Brooklynben megjelenő Eagle jelenti, a szenátorok esküvel kötelezték magukat, hogy az üzenet elhalasztásának valódi okát nem fogják megmondani.

London, április 7.

A „Globe”-nak jelenti New-Yorkból: Mac Kinley állítólagos mentegődése miatt, hogy az üzenetét még nem adta át, egyszerű misztifikáció. Lee főkonzul sohasem féltette az amerikaiak életét Kubában. Egyáltalán nem kapott parancsot arra, hogy Havannából elutazzék. Havannában minden csendes. A közüli épületet csak négy csendőr őrzi. Az üzenet elhalasztásának oka az, hogy Mac Kinley kedden éjjel Woodfordtól táviratot kapott, amelyben a követ a Sagastával folytatott tanácskozásainak újabb eredményeit mondja el, aki a királynő óhajására a követ útján néhány megjegyzést akart tudtára adni Mac Kinleynek.

Madrid, április 7.

A Fabra-ügyvétség a nyert értesülések alapján a tegnapi nap eseményeit a következőkben adja elő:

Woodford amerikai követ meg volt győződve, hogy Spanyolország elfogadja a fegyverszünetet és hogy azt haladéktalanul ki fogják hirdetni a hivatalos lapban. Több diplomata tegnap a helyzet megnyugtató megoldását várta. A minisztertanács kezdetén Cullion külügyminiszter Woodford követőtől a következő levelet kapta:

„Mint hogy dél óta hiába vártam a spanyol kormány végső elhatározását, tudatom Önnek, hogy még éjjelig

(Egy komótos ember.)

A zivatar csakugyan kitört és most már nincs semmi egyéb dolgunk a tanyáig, mint hogy ázunk. Ez nagy élvezet, mert előre örül az ember, hogy jaj de jó lesz majd félig megfagyva érni oda és tömni a kályhát öreg szőlőtőkék pattogó darabjaival. Ez nem nevetés, hanem ez így van. Valaki áll a vízparton és sehogy sem tetszik neki, hogy miért van ő a vízparton és miért nincsen a király trónusában. De ha benyomják fejtetőig a vízbe, azonnal sóhajtoz, hogy oh, bár a vízparton lehetnék. Ez is ilyen valami, s most már csak ázunk minél jobban, annál nagyobb lesz az öröm. — Addig is egy pár szót a komótos emberről, mert ép a tanyája előtt megyünk. Az öreg Vas János egy-egy gazdag ember, aki szegénységen kezdte. Kapás volt a feleségem nagyapjánál; innen az ismeretség. Most hetvenhatéves és az ő viszonyaihoz mérten igen gazdag. A nyáron egyszer fölkeresett s mert ép a városból jött, kevés bort is ivott az öreg ember s így beszélni kezdett a maga dolgairól. Elmondta, hogy minden fiát, minden lányát úgy házasította ki, hogy külön földet, külön tanyát vett mindeniknek,

ugy tiz-tizezer forint körül. Ő maga meg az öreg tanyában maradt az öregjével gazdálkodni, de nem bérésekkel gazdálkodik. Vas János rendszere egész más. Ő unokákkal gazdálkodik. Minden fitanya vagy lánytanya ad az öreg tanyába egy unokát, akik aztán jobbak is, mint akárki más, mert tudják, hogy a magukét művelik.

— De tutygya — szót dicsekedve és boldogan a szinpiros, egészséges aggastyán — ugy végzik a dolgot ezők a fattyak, hogy öröm nézni. Ez nem tősz ám sömni kárt se vetésbe, se jószágba, nem, hisz ugy is az üvök lősz. Én már egész komótos vagyok mellettük. Komótizálok.

— Hogyan? Hisz mindig munkában van?

— Nono — felelte — az igen. De tutygya, ebéd után én nem állok ám rőtön dologba, hanem félórát heverészök a sában...

Ezt a komóciót! Nem tudom, mit szólna hozzá az öreg Vas János, ha a nyolcz órai munkaidőt kezdené neki beszélni valaki. Alighanem elbotolná a környékből, mert ilyesmire ő még, minden aggsága daczára, nagyon alkalmas.

... Végre csak megérkezünk. Pirók mély üdvözlötet bög az istállóból, a lánczos eb csodálattal néz a kocsira, hogy no ezek már megint megbolondultak. Az öreg kapás is ámulva pipál:

— Ugyan hát, igen időbe?

De hánydatai az időről azonnal lesikának és a dohányra térnek, mihelyt az elébe adódik. No, ez nagy öröm. Falu Ilus ép ott van a tanyában, néz ki az eresz alól az esőre. Látogatóba jött a kapáshoz (mert az is Sebők-hadból van). Azt mondja az öreg asszony:

— Ejjnye, ha tudta volna, hogy maga kigyün.

— Miért?

— Még a januárba kapott az uram egy naptárt a városba a boltostul, de mink nem értünk irást. Maga most azt mögolvasta volna nekünk.

— Hogyne — szóltam örülve, hogy nem hozta el a naptárt. (Szép mulatság lett volna ilyen csuromviszesen). — De hát ha nincs itt.

— Az ám — vélte Falu Ilus is — ha nincs itt, nem is lehet mögolvadni.

Aminthogy igaz is. Tömörkény István.

várni fogok. Kérem tehát Önt, sziveskedjék velem ez elhatározást még éjjel előtt közölni és reményem, hogy az oly alakban lesz tartva, amely meggátolhatja azokat a szomorú következményeket, amelyeket nagyon sajnálnék, de a melyeket elkerülhetetlennek tartok, ha a dolgok abban az állapotban maradnak, amelyben most vannak."

Ez irat alakja inkább magánjellegű volt, amennyiben e szavakkal kezdődött: „Kedves barátom!” A miniszterek ennél fogva jogosítva voltak a tegnapi tartott utolsó minisztertanács után helytelennek nyilvánítani azt a hirt, hogy a kormány fenyegető jegyzéket kapott az Egyesült-Államoktól.

Köln, április 7.

A „Köln. Ztg.”-nak jelentik Madridból: Sagasta miniszterelnök Woodford amerikai követ levelére, amely a minisztertanács alatt érkezett s amelyben kijelenti, hogy Spanyolország elhatározását éjfélig várja, a következő választ adta:

„Spanyolország a fegyverszünetre vonatkozó utolsó jegyzéket csak úgy hagyja jóvá, ha a fegyverszünetet a fölkélok kéri. Külföldi képviselőinket értesítettük erről.”

New-York, április 7.

A „New-York Herald” a következő washingtoni táviratot közli: Nincs miért kételkedni a fölött, hogy Mac Kinley üzenete halogatásának közvetlen oka a Kubán élő amerikaiak biztonságáért való aggodalomban rejlik. Nem lehet tagadni, hogy hivatalos körökben azt hiszik, hogy a helyzet a jövő hétfőig úgy változhatik, hogy a háboru el lesz kerülhető. Másfelől az elnök meg van győződve, hogy itt a cselekvés ideje s ezért kevés változtatást tett az üzeneten. Woodfordtól hosszú távirat érkezett Washingtonba, amely Spanyolország újabb javaslatát tartalmazza. A kabinet ma teszi ezt tanácskozás tárgyává.

Madrid, április 7.

A minisztertanács alatt Sagasta Woodfordtól levelet kapott. Az amerikai követ kijelenti, hogy legkésőbb éjfélig elvárja a kormány döntését. A miniszterelnök a fegyverszünetről szóló jegyzéket csak az esetre hagyja helyben, ha a kubaiak maguk kéri a fegyverszünetet. A külföldi hatalmak képviselőit erről az elhatározásról értesítették. Ez az elhatározás alighanem háborura vezet. Az amerikai követ holnap Madridból valószínűleg elutazik.

Köln, április 7.

A „Kölnische Ztg.”-nak jelentik Párison keresztül, hogy Washingtonban a spanyol követet az amerikaiak nagyon fenyegetik. A követségi palotát ma megtámadták és sárral dobálták. A követ hathatós rendőri támogatást kért.

Lemberg, április 7.

Itteni lapok azt híresztelik, hogy Gólmassa a hirnevés lengyel milliósos arra az esetre, ha a spanyol-amerikai viszály kitör, saját költségén lengyel légiöt szervez, amely Amerikában a spanyolok ellen fog küzdeni.

London, április 7.

Gróf Deym, az itteni osztrák-magyar nagykövet, ma hosszabb látogatást tett Balfournál a Foreign Office-ben. Az osztrák-magyar nagykövet a béke fentartásának biztosításáról tanácskozott Balfourral.

A „Birmingham Post” azt jelenti, hogy a spanyol királynő Viktória királynőnek levelet írt, amelyben arra utal, hogy ők mind a ketten nélkülözik a férj tanácsát és arra kéri, hogy érvényesítse befolyását a háboru veszélyeinek elkerülésére. (N. Fr. Pr.)

Madrid, április 7.

Mára vagy holnapra várják a királyné próklamációját, mely Kuba-szigetén fegyverszünetet rendel el.

Madrid, április 7.

A Spanyolországban élő amerikaiakat értesítették konzulaik, hogy háboru esetén Anglia fogja őket megoltalmazni. Több amerikai család már a Gibraltárba ment. A tengerészeti miniszter Kadixba ment, hogy megsejmelje az ott összpontosított hajóhadat.

New-York, április 7.

A „New-York Herald” távirata szerint a Chilében élő spanyolok egy millió dollárt írtak alá, amelyen hajót akarnak venni és azt mint kálozhajót szerelik fel, amelynek az lesz a célja, hogy a Pacific-partokon az amerikai hajókat üldözze.

A hatalmak intervenciója.

Páris, április 7.

A hatalmak közbenjárása már folyamatban van. A helyzet súlypontja Washingtonban fekszik. A hatalmak itteni képviselői azon lesznek, hogy itten bekésebb hangulatot teremtsenek. Itteni diplomata körökben arra utalnak, hogy semmiesetre sincs szó mediációról, hanem főleg arról, hogy Spanyolorzágnak jó szolgálatokat tegyenek, barátságos kéréseket intézzenek az Unióhoz anélkül azonban, hogy az amerikaiak érzékenységét megsértsék. Diplomata körökben remélik, hogy ennek az akciónak kedvező eredménye lesz. Mac Kinley üzenetének elhalasztását itten a hatalmak közbenjárásának tulajdonítják. Mindenesetre öt napot nyertek tezzel a balasztással. Párisban nagy meglepéssel konstataják, hogy valamennyi hatalom, köztük Anglia is, csatlakozott a békítő akcióhoz. Azt hiszik, hogy Mac Kinley békés szándékkal van élteve. Az amerikai államsfériaik azt a meggyőződést vallják, hogy csak ha Kuba messzemenő önkormányzatot kap, lehet a kérdést megoldani. Kuba teljes függetlensége néger köztársasághoz vezetne, amely az Unió érdekeinek nem felel meg. Amerika visszautasítja az annexiót is, mert ez több milliárd dollár befektetést követelne és az amerikaiaknak ehhez semmi kedvük sincs.

Ha Spanyolország Kubának messzemenő autonómiát ad, ha mindjárt fenn is marad Spanyolország souverainitása, a háborút elkerülték.

Bécs, április 7.

A hatalmak közbenjárásának előzményeiről a „N. Fr. Pr.” párisi diplomata körökből a következő értesítést kapja:

A regens-királynő körülbelül két héttel ezelőtt gr. Dubsky madridi osztrák-magyar nagykövethoz fordult azzal a kéréssel, hogy Fercncz József-et bírja rá arra, hogy a hatalmak közbenjárását kieszközölje. A felséges ur teljesítette a kérést. Az ő kezdeményezésére első sorban Berlinben és Pétervárott egyeztek bele az akcióba. Ezenközben Spanyolország a pápa közbenjárását is kikérte, amely alkalommal kis félreértés is támadt. Spanyolország ugyanis azt állította, hogy Amerika elfogadta a pápát választott bírót, míg az Unió ezt határozottan tagadta. A dolog úgy esett, hogy a pápa az irlandi püspököt bízta meg azzal, hogy Mac Kinley-vel a békés közbenjárás értelmében beszéljen. A püspök, aki Mac Kinley régi jóbarátja, ugatalálta, hogy Mac Kinley a legengesztelékenyebb hangulatban van. Ebből aztán azt következtették Spanyolországban, hogy Amerika hajlandó a pápát választott bírót elismerni. Mindenesetre hasznára fog válni Spanyolorzágnak a pápa lékintélye a további közbenjárásoknál is.

Washington, április 7.

Anglia, Franciaország, Németország, Ausztria-Magyarország, Olaszország és Oroszország diplomáciai képviselői már látogatást

tettek Mac Kinley elnöknel a fehérházban. Az angol nagykövet a hatalmak képviselőinek nevében a következő jegyzéket nyújtotta át az elnöknek:

— Az alulírt képviselők teljes felhatalmazást nyertek, hogy kormányaik nevében sürgősen kérések az amerikai nép elnökét, tanúsítson humanizmust és mérsékletet az amerikai nép és Spanyolország közt jelenleg felforgó differenciákban és élenken remélik, hogy az új tárgyalások megegyezésre fognak vezetni, amely a béke fenmaradásának biztosítása mellett minden szükséges garanciát megad arra nézve, hogy Kubán a rend helyreáll. A hatalmak nem kételkednek, hogy előterjesztéseiknek önzetlen és emberies voltát az amerikai nemzet elismeri és méltányolja.

Mac Kinley elnök így felelt:

— Az Egyesült-Államok kormánya elismeréssel adózik annak a jóakaratsnak, amely a hatalmak baráti közlését sugallta és amely a Nagyméltóságok által előterjesztett iratban kifejezésre jut. A kormány osztozik az ott kifejezett reményben, hogy a jelenlegi kubai helyzet eredménye az lesz, hogy a béke az Egyesült-Államok és Spanyolország közt fenn fog maradni, támaszkodva arra, hogy megadotnak a szükséges garanciái annak, hogy Kuba szigetén helyre áll a rend és megszűnik a zürzavar krónikus állapota, amely oly sok érdeket károsít, a folytonos harc természeténél és következtéseinél fogva veszélyezteteti az amerikai nemzet nyugalmát és azonfelül fellázítja a nemzet emberi érzését. A kormány méltányolja a hatalmak közlésének humánus, önzetlen voltát és meg van győződve, hogy a hatalmak a maguk részéről méltányolni fogják az Egyesült-Államok amaz önzetlen, őszinte fáradozásait, hogy az emberieség kötelességét teljesítse az által, hogy véget vessen az olyan helyzetnek, amelynek beláthatatlan elhuzodása elviselhetlenné vált.

Az említett hatalmak képviselői ezután a külügyi hivatalba mentek Sherman államtitkárhoz és helyetteséhez, D a y-hez.

Az utolsó lépés.

Köln, április 7. A „Köln. Ztg.”-nak táviratozzák Madridból, hogy az amerikai konzulátus iratait már átadták az angol konzulátusnak. Barnabe washingtoni spanyol követ ügyeit átadja a francia nagykövetségnek.

Éjjelkor a pápa újabb bizalmas előterjesztést tett, mire második minisztertanácsot tartottak, a válasz azonban az volt, hogy már késő, minthogy a döntés már meglőrtént.

TÁVIRATOK.

Walderssee bucsuja.

Berlin, április 7. Kisse szokatlan nyilatkozattal bucsúzott el ma Walderssee tábornok a parancs kiadása előtt a 9-ik hadtesttől. A tábornok ugyanis a következőket mondotta:

Igazan sajnálom, hogy nem engedte a sors, hogy a hadat az ellenség ellen vezessem.

A krétai kérdés.

Konstantinápoly, április 7. Egy legutóbb tartott rendkívüli minisztertanács elhatározta, hogy a török nagykövethoz új távirati körlevelet intéz Kréta ügyében a régebbi követelések értelmében. A körlevelet már szerkesztik és valószínűleg ma küldik szét.

A francia költségvetés.

Páris, április 7. A kamara ma délelőtt tartott ülésében elfogadta a költségvetést a szenátus határozatai szerint. Ezzel a költségvetés végleges elintéztést nyert. A kamara június 1-ig elnapolta üléseit. Brisson, a kamara elnöke beszédet mondott, amelyben felsorolta az elfogadott szociális törvényeket és felhívta a köztársaságiakat, hogy a haladás érdekében egyesüljenek. A szenátus is elnapolta üléseit június 1-éig.

Az oroszok titkos céljai.

Frankfurt, április 7. A „Frfter Ztg” jelenté: Jól értesült körökből az a hír hallatszik, hogy Ausztria-Magyarország különös figyelemmel kíséri Oroszország ama kívánságait, amelyekkel a szultánt ostromolja a cselből, hogy orosz hadihajóknak a Dardanellákon való áthajózását megengedje, mert Oroszország a szerződéses határozmányokat ez alkalommal nagyon szélesen értelmezi és ki akarja azokat játszani. Bécsben lépéseket tesznek az iránt, hogy ez ügyben teljes világosságot derítsenek.

Konstantinápoly, április 7. A porta demantálja azt a hírt, hogy Oroszország Kelet-Ázsiába hajózó 8—10.000 ember számára kérte volna a Dardanellákon való átmenetelt. Oroszország csak egy hadihajó keresztülbocsátását kéri.

A kelet-ázsiai kérdés.

Pétóvár, április 7. A „Novoje Vremja” vezércikkében úgy nyilatkozik, hogy Anglia követelése Vei-Hai-Veit illetőleg nem Kína ellen irányuló demonstráció. Angliának azért van szüksége Vei-Hai-Veira, hogy Kína északi részében is az ő kezében legyen a főhatalom, Oroszországnak el kell ismernie, hogy Anglia gyarapította erejét, épen azért Oroszországnak is gyarapítania kell a magáét, de nem csupán a kelet-ázsiai flotta szaporításával. Azt a szerződést, amelyet 1895-ben Angliával Afganisztánra vonatkozólag kötöttek, föl kell hontani. Nyugat-Ázsiában Oroszország offenzív és Anglia defenzív, Kelet-Ázsiában ez megfordítva van. A nevezett szerződéssel Oroszország maga zárta el az utat maga előtt. Az erők egyensúlyának helyreállítása végett tehát a szerződés felbontása föltétlenül szükséges.

HIRESK.

— **A király utazása.** Bécsből jelentik: Ő felsége április 22-én, a szász király születésnapjának 70. évfordulójára Drezdába utazik, ahová 23-án délelőtt fél tizenegy órakor érkezik. Vilmos császár egy fél órával előbb fog Drezdába érni. A király Drezdából 24-én Kissingenbe utazik, a királyné meglátogatására. A királyné e hónap 11-én vagy 12-én utazik Territoból Kissingenbe, ahol május közepéig fog tartózkodni.

— **A nagycsütörtöki lábmosság.** A budavári Mátyás-templomban ma délelőtt tartották meg a szokásos nagycsütörtöki lábmosságát. Vaszary Kolos hercegprimás fényes segédlettel misézett. A szent misénél Bogisich Mihály címzetes püspök, Walter Gyula kanonok, primási irodaigazgató, dr. Kóhl Medárd és dr. Klinda Tefil titkárok, báró Gudenus és Andor udvari papok, Krizsán Mihály szemintáriumi aligazgató, dr. Puri Iván tanulmányi felügyelő, dr. Nemes Antal és Bozoky budavári káplánok asszisztáltak. A mise alatt a templomi ének- és zenekar 1651-ből két régi magyar éneket és a régi Gregorián-misét adta elő. Mise után volt a lábmosság szertartása. Tizenkét új ruhába öltözött öreg budai polgár a szentélyben foglalt helyét. A hercegprimás sorra lehajolt hozzájuk, megmosta és aztán megcsókolta az aggastyánok lábát, mialatt Bogisich Mihály püspök régi psalmusokat énekelt. Az öregek nevei: Klósz József 72 éves, Wörth Mátyás 74 éves, Schultz Alajos 72 éves, Fuszor György 64 éves, Galik József 72 éves, Schön Ferencz 79 éves, Neigl Kilián 79 éves, Lilling Ferencz 74 éves, Grebner József 80 éves, Kilián Lotár 74 éves, Demusz Ferencz 85 éves, Pello Simon 77 éves. Az öregek életkora összesen 902 év.

Az új ruhán kívül egy zacskó ezüstpénzt és jó ebédet kaptak. A hercegprimási palotában délelőtt ünnepi ebéd volt, amelyen az asszisztáló papság vett részt. — A bécsi Hofburgban, mint tudósítónk táviratozza, ma délelőtt a szokásos szertartások után, a királyi hercegek és hercegnők, a legfelsőbb udvari méltóságok, gróf Goluchowski, Kállay, Thun, Witttek, Byland-Rheydt miniszterek és számos katonai és állami méltóság jelenlétében végezte a király tizenkét aggastyánon a lábmosságát. A királyné távolléte miatt az öreg asszonyok lábmossága elmaradt, de azért az utóbbiakat is megajándékozták a szokott módon.

— **Ethúnyt zárdafőnök.** A dominikánusok soproni rendházának priorja Angelikus pater ma éjjel meghalt Sopronban. A megboldogult családi neve gróf Khuen Lipót; unokatestvére volt gróf Khuen-Héderváry Károlynak a horvát bálnak.

— **Koburgék kihallgatása.** Tegnap Fülöp koburgi herceg, ma pedig Ágost koburgi herceg volt kihallgatáson a királynál. Bécsből ugyanis azt táviratozzák, hogy a király ma délután egy órakor Ágost koburgi herceget magánkihallgatáson fogadta. Lujza hercegnő ügyét valószínűleg véglegesen befejezik, mert amint a sűrűn egymást követő magánkihallgatások sejtetni engedik, a király közbenjárását kéri ki a Koburgok.

— **Magyarizatok Németországnak.** Puttkammer és Mühlbrecht kiadásában Berlinben dr. Radó-Rothfeld Soma honfitársunknak egy alkotmánytörténeti tanulmánya jelent meg. (Die ungarische Verfassung, geschichtlich dargestellt von Dr. S. Radó-Rothfeld.) A könyvnek az a célja, hogy a német közönséget a magyar alkotmánnyal körülményesen megismertesse. Bevezető részében azt mondja, hogy a történelmi szemléletből kiviláglik az, hogy az örökös tartományokkal való összefüggés a magyar állam szuverén jogát soha még csak el sem homályosította. Maga az osztrák-magyar monarchia elnevezése is csak akkor érthető meg, ha ennél a premiszsnál megmaradunk. Ilyenformán világos a könyv dícséretes tendenciája: egy kötet ez a könyv abban a sajnós, csak kicsiny literatúrában, mely a külfölddel a nálunk közismeretű, odakünn azonban diplomacie eldugott tényeket közli: Magyarországi állami önállóságát, ez önállóság ezeréves multját és mellékesen azt is, hogy a magyar politika uralkodó áramlata történelmi folyamánya a magyar alkotmány fejlődésének. Ha a szerző beérte volna ezzel, akkor sikerültebbnek mondanók szorgalmas, érdekes és kellemesen megírt munkáját. Azonban ő tovább megy, hangsúlyozza azt, hogy Magyarország és Ausztria államjogilag feloldozhatatlannal van összekapcsolva. A közjogi konzervativizmusnak ez a tanítása csak politikai elv, de közjogilag még koránt sincs eldöntve; egy alkotmányjogi munkából tehát vagy ki kell hagyni, vagy pedig helyet kell adni az ellenkező nézetnek is. Ez utóbbit nem tanácsos megtenni, mert épen mostanában egészen fölösleges azt magyarázunk, hogy a dualizmus úgy formája, mint tartalma tekintetében meglehetősen vitás kérdés; az igazság azonban ennek következtében azt követeli, hogy az első nézet mellett se kardoskodjunk.

— **A meggyógyult táborsernagy.** Mádi Kovács György állapotának javulása tartós. Az agg táborsernagy ereje mindjobbban visszatér, étvágya jó, láza elmúlt és tüdejében gyuladásnak már nyoma sincs. Orvosai csak az idő enyhülését várják, hogy megadják az üdülőnek szobája elhagyására az engedélyt.

— **Szörnyes szülők.** Az aradmegyei Nádas községben saját szülői akartak meggyilkolni egy gyermeket, hogy a szerencsétlen gyermek apai örökségét megkaparíthassák. Az eset a következő: Lunga Szidónia nádasai lakosnőnek meghalt az özsze az ura s a télen másodsor ment férjhez egy legényemberhez. A menyecskének az első utától maradt egy, jelenleg már tizenhat éves fia, kire az atyja halála előtt egész vagyonát ráíratta, az anyának csupán a hasznélvezetet hagyván meg a fiu megnősüléséig, illetőleg az asszony férjemeneteléig. Alig váltözött be azonban a házba a

második férj, a fiuval a saját anyja nagyon rosszul kezdett banni. A fiu éhezett, fázott s amikor panaszkodni mert, rárontott a házaspár s kegyetlenül elverték. A gonosz szülők azonban nem elégedtek meg azzal, hogy a vagyon tulajdonosát, a saját fiukat, mindentől megfosztották, őt egyszer s mindenkorra a vagyonától is meg akarták fosztani és eltökélték, hogy erőszakos módon teszik el láb alól. Abban egyeztek meg, hogy mikor a fiu alszik, a férj baltájával jól irányzott csapást mér a fiu bal halántékára, az asszony pedig forró vízzel leforrasza az ütős helyét, mire bejelentik, hogy fiukat agyonütötte a villám. Hozzá is fogtak tervük kiviteléhez. A férj lecsapott a baltával, de az ütős nem jól talált. A fiu ekkor felébredt, kiugrott ágyából és ki akart menekülni, de akkor az anya ráöntötte a forró vizet. A szerencsétlen fiu összerogyott, de csakhamar ismét talpra állott és futva menekült gyilkosai elől, kiket a csendőrség már le is tartóztatott.

— **Április 11.** A fővárosban erősen készülődnek az április 11-iki hódoló fáklásmenetre. A rendező bizottság sűrűn ülésezik, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket. A fáklásmenet módjára nézve a következőket állapították meg:

A gyülekezés április 11-iken este 6 órakor a IV. kerületi városház-téren, eskü-téren és a kötö-utczában. A résztvevők fekete kalupban és sötét polgári ruhában jelennek meg. Az egyesületek, társulatok stb. vezetői nemzetiszínű karszalagot viselnek, amelyet az újavárosháza földszint 5. szám alatti hivatalos helyiségében vehetnek át. A gyülekező helyre csak a váci-utcán, a kigyó-utcán és városház-utcán át lehet jutni. A bejárásnál a fáklá-utalvány felmutatandó. A sorakozás akként történik, hogy minden sorban négy fáklavívő áll föl, úgy, hogy az egyes sorok közt egy lépés távolság legyen. A sorakozás fél 7 órakor az első kúrtjelre, a fáklák meggyújtása a kettős kúrtjelre s az indulás a hármás kúrtjelre történik. A menet sorrendje a következő: Első szakasz: 1. Magyar királyi honvéd-zenekar, 2. a főváros zászlaja és egy nemzetiszínű zászló, huszárok, diszkalog, 3. a fáklásmenet vezetői: a főpolgármester, polgármester, alpolgármesterek és a rendező bizottság elnöke, 4. a tanács tagjai, kerületi előjárók, főtisztviselők, 5. fővárosi bizottsági tagok s a kerületi választmány tagjai. Második szakasz: katonazenekar s a beosztott résztvevők. Harmadik szakasz: katonazenekar, a beosztott résztvevők; egy szakasz tűzoltó, gyalog- s lovasrendőrök. A menet a korzón, a Ferencz József-téren, a lánchidon, a lánchid-téren; Albrecht-úton, disztéren, Szent György-utcán és téren s a palota-téren át vonul a királyi várpalota udvarára. Sorakozó hely, az I. szakasz részére: az eskü-téren, a templom és Zöld-udvar közt; a II. szakasz részére: az eskü-téren, a templom és a piaristák között, valamint a városháza előtt; III. szakasz: a kötö-utczában és folytatólag a váci-utcáig. Ugyanitt osztják ki a fáklákat is. A királyi várpalota udvarán a rendezkedés akként történik, hogy amint a sorok az udvar kapuját átérték, a rendet megtartva, a két-két tűzoltó részéről jelzett utirányban oszlopokba vonulnak s aztán megállva, arccal a királyi várpalota felé fordulnak. A szerenád kúrtjelre veszi a kezdetét s a rendőrség kéri a fáklásokat, hogy a kúrtjel után a szerenádöt éljenzéssel ne zavarják. A szerenád végeztével a menet, a fölvonulás rendjében a disztérre megy, ahol a fáklákat eloltják s a menet fölösztlik. — Halmos János polgármester felhívást intézett az összes háztulajdonosokhoz, amelyben fölkéri őket, hogy április 11-iken a házaikat lobogókkal díszítsék föl. Te mesyárról jelentik: Az itt élő ötven negyvenvölczas honvéd elhatározta, hogy április 11-ike alkalmából hódoló-feliratot intéz a királyhoz. A város a maga részéről minden szegényebb rész agg honvédnek április 11-én két aranyat juttat ajándékol.

Egerből táviratozzák, hogy Samassa érsek újabb körlevelében meghagyta egyházmegyéje papságának, hogy április tizenegyedikén Te-Deumot mondjanak. — Székesfehérvári tudósítónk táviratozza: Fehér vármegye és Székesfehérvár város közgyűlésein hosszabb vita után kimondták április tizenegyedikének megünneplését. A megye közgyűlésén báró Fái Pál főispán megnyitó szavai után Meszlény Lajos országgyűlési képviselő április 11-ikének megünneplése ellen nyilatkozott, melléte beszélt vasadi Balogh Lajos és báró Mansdorl Géza bizottsági tagok, hogy április 11-ét diszközgyűléssel megünneplé. A város közgyűlésén elsőnek Tóth Arthur, a függetlenségi párt volt elnökö

lalt fel és kijelentette, hogy bár a kormány eljárását kárhuztatja, de mert a törvényhatóság márczius 15-ét is megünnepelte, a diszközgyűlés megtartásához ő is hozzájárul. A bizottság tagjai a diszközgyűlés napjával április 12-ét tűzték ki.

— **Közfogyó.** Kramer Ernestsina kisasszony özvegy Kramer Arminné úrnő leányát Szegzárdról eljegyezte Lukács Emil Csongrádról. — Dr. Vassónyi Vilmos ügyvéd, az ismert jeles fiatal publicista és fővárosi bizottsági tag, eljegyezte szalkai Schwartz Jakab zempléni megyei nagybirtokos leányát, Margit kisasszonyt.

— **Hat kis árvának.** Mayer József szerencsésén hat kis árvája részére újabb 20 forintot kaptunk. Eddig a következő adományok érkeztek hozzánk:

Farbaky József	2 ft
S. F.	2
Pekovics Sándor gyűjtése	1
Márfy Albinka és Gusztika	5
Bátky Mariska	1
Weisz Simon	1
Sárkány Margit	1
Nigri Frensz (Nagy-Csalómia)	20
Összesen	33 frt 65 kr.

Az egész összeg rendeltetési helyén van s az adományokat ezen az uton nyugtázzuk.

— **Az árviz.** Kisjenői tudósítónk táviratozza: A Fekete-Körös Tőz nevű mellékfolyója kiöntött és Vadász és Miske községeket elárasztotta. A házak teljesen elszigetelten állanak. A vetéseket és az országutat magas víz borítja. Csuk a Gyula kisjenői fősolgabíró minden lehető elkövet, hogy a községeket megmentse. A két Körös már apadóban van.

Az árvizhírekre vonatkozólag a földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztálya — mint a felhivatalos „Bud. Tud.” közli — a hivatalos jelentések alapján kijelenti, hogy a Fehér- és Fekete Körösök vidékén az árviz már apadóban van és jelenleg Békésen tetőzik; az árviz az eddigi legmagasabb vízállást megközelítette ugyan, de a rendszeren ámentesített területeken sehol kárt nem okozott s a további védekezés szabályos menetű; a Temes és Béga folyókán jelentkezett árvizek szintén apadó jellegűek s az árhullám az alsóbb szakaszokon mindinkább elsimul, a védekezéshez kirendelt közérő legnagyobb részét pedig hazahocsátották, mert veszélyem már nincs.

— **A bokréta miatt.** A Zempléni megye határán fekvő sarosmegyei Tusnyicza községben Onucz János nyalka parasztlány mindíg azzal kérkedett, hogy a faluban az ő kalapját díszíti a legszebb virág. Ezért nem egyszer ingerkedett is a falu legényeivel, kik emiatt a bokrétajáról kérkedő legény iránt gyűlölettel viselkedtek. A múlt vasárnap délután a falu legényei devajkogni kezdtek s midőn Onucz is közéjükült, egyik pajtásai hirtelen megtámadta és a virágot a kalapjáról leszakította. Ez a bokrétajáról megfosztott legényt annyira fejbőszítette, hogy doronggal oly ütést mért a támadójának fejére, hogy az szörnyethalt. Onuczot a csendőrség letartóztatta.

— **Megfogyott csecsemő.** Ma reggel a Zugligetben, a hidegkúti út közelében, Judex Mátyás kertjében egy három hónapos leányka holttestére akadtak. A kis halott nyakán a fojtogatás jelei látszanak.

— **A kovácsházi rablóbanda.** Nehány nap előtt e czímmel közölt hírlapunkban megírtuk, hogy az elfogott kovácsházi rablóbanda ügyében a kovácsházi községi pénztárnokot és több gazdát orgazdasággal gyanúsítanak. A község bírja ma azt írja nekünk, hogy a mezőkovácsházi községi pénztárnokot és Mezőkovácsháza község jobb módú gazdait vagy szegény lakosait ez odíózus ügygyel kapcsolatban a legtovábból sem gyanúsította senki sem.

— **A czobolyprémes hölgy.** Annak idején bőven irtak a lapok arról a kalandornőről, ki bejárta a vidéki városokat s nagyobb szabású lopásokat és csalásokat követett el különösen az alföldi városokban. A czobolyprémes hölgy most a szegedi Csillagbörtön lakója s először Czirbusz Máriának vallotta magát, később azonban kisküld, hogy Fischer Jozsef a neve. Most midőn előkerült podgyászait megvizsgálták, igen érdekes és pikáns levelekre akadnak, melyeket

állítólag a néppárt egyik párti képviselője intézett a kétes hírné kisasszonyhoz. A „czobolyprémes” hölgyről írja a „Szegedi Miradó”, hogy jobbra Kolozsvárot tartózkodott és onnan rándult fel Budapestre — „lelki gyakorlatokra”. Találtak egy levelet, melyben a szerelmes néppárti tisztelendő ur így ír:

„Múltkori titkóted alkalmával nem részesítettelek teljes abszoluczióban, mert nem győntél meg teljesen. Ime, itt küldök 10 forintot, jöjj fel melőbb Budapestre, hogy kipótolhasd a mulasztottakat.”

Érdekes, hogy a czobolyprémes kisasszony most valóságos országos körutat tesz, mert a vizsgálatnak mindenkorá el kell őt küldenie, ahol az odaváló rendőrség az ő kezenuakját sejtí. Legutóbb Kikindáról hozták vissza a különben eléggé ellenszenves külsejű kisasszonyt. Nem lesz közönséges dolog, ha a rovott leányt a vizsgálat szembesíteni lesz kénytelen a kompromittált néppárti atyával, akinek a neve bizonyára egy-két nap múlva már közforgalomba kerül. A czobolyprémes hölgyet különben legközelebb a fővárosba szállítják, szembesítés végett.

— **A szultán vejei.** Megírtuk már, hogy a szultán egyik leányát, Naime hercegnőt, Kamal eddin pasához, Osman pasához második fiához adta nőül. Ezzel kapcsolatba érdekes dolgokat írnak Konstantinápolyból a szultán vejeiről: Ez a török az „domnad” magyarúl vót jelent, ezzel azonban csupán a szultán vejeit tisztelik meg. Kemaliddin pasának a múlt hét óta szintén ez az előneve. Osman pasának, a plewnai hősnek a legidősebb fia, Nureddin basa 1889-ben szüntén Abdul Hamid szultánnak az egyik leányát, Zekie hercegnőt vette nőül, míg a pasa legifjabb fia, a tizenhét éves Djemal, a szultán parancsára, egész csendben tegnap jegyezte el a szultán legifjabb leányát, a 14 éves Nalle hercegnőt. Az a nagy kegy, amelyben a szultán Osman pasa családját részesíti, egy eskü következménye. Plevna hősi védelmekor ugyanis megfogadta a szultán, hogyha az orosz fogságba került hős vezér még valamikor visszatérne Konstantinápolyba, akkor a lehető legnagyobb kitüntetéssel jutalmazza meg. Amikor aztán csakugyan megérkezett a pasa, a szultán felkötötte a kardját és a császári palota kapuja előtt várta Ozmant. Amikor a pasa meglátta a szultánt, a lábaihoz akart borulni, hogy kegyelemért esedezzek. Abdul Hamid azonban a nagy közönség előtt megölelte a nagy hőst, többször homlokukon csókolta és így szólott.

— **A te gyermekeid az én gyermekeim legyének s az én gyermekeim a tied is!**

Ozman pasa fia nem is panaszkodhatnak a sorsuk miatt. Nureddin ma harmincz éves és már hadosztályparancsnok, az öt évvel fiatalabb Kemaliddin dandárparancsnok és a 18 éves Djemal már őrnagy.

— **Neki hajtott a Dunának.** Mathes Antal kocsis ma délelőtti a Rudas-fürdő előtt megvagdalta a lovat s ez a kocsival együtt neki ment a Dunának. Mathes ijedtében leugrott, de a lovat elkapta az ársoda veszett kocsisától, mindenestől.

— **Olaszok és francziák háborúskodása.** A párisi Plaine-Saint-Denis külváros Páris nevű utcáján történt az alábbi nagyobb szerű nemzetközi verekedés. Négy francia, szilanczkörben levő francia üvegyári munkás megfogytakozott öntudattal jött ki egy csapszékéből. Szembe jön velük négy fiatal olasz kollégájuk. Az egyik, egy Olivier nevű odamegyi Marinellihez, az egyik olaszhoz:

— Adjál egy pipa-dohányt!

— Nincs nekem egy szál sem!

— No, ne tagadd el!

— De ha mondom!

Szó szót követett, a folytatás azonban már több volt a szónál. Marinelli bottal rántott Olivierre. Ez jeladás volt általános verekedésre. Az olaszok és francziák kölcsönösen kést rántották. A verekedés vége az lett, hogy az egyik olasz azt a gyónszurta k, a másikat pedig életveszélyesen megsebesítették. A másik két olasz lármájára elősietett rendőrök a francziák közül hármat elfogtak.

— **Huszárok urvacsorán.** A Kálvin-téri reformatus templomban ma délelőtti a 16-ik huszárezrednek mintegy háromszáz embere jelent meg — ünnepi díszben. Ezuttal is, mint minden évben, az urvacsorát felvenni jöttek el. A templomba Burghardt hadnagy vezette a legénységet, amely végighallgatta az istentiszteletet, majd pedig Papp Károly lelkész kiosztotta nekik az urvacsorát. A templomból kijövet a téren sorakoztak s trombita szó mellett vonultak vissza a Ferencz-József kaszárnyába.

— **A Medusa menekülte.** A Lloyd-társulat Medusa nevű gőzöse a napokban az Indiai-óceánon a káikutta-kobruboi vonalon elsüllyedt. Negyvenöt utas menekült meg a társaság „Amphitrite” nevű gőzösn. Ez a gőzös — amint Fiuméből táviratozzák — jutával rakva ma érkezett meg a fiumei kikötőbe. Százhuszonkét utas jött rajta, ezek között volt a Medusa 45 menekülte is.

— **Betiltott országos gyűlés.** Cserna Lajos a szabó ipartestület elnöke és Mezey Péter fővárosi bizottsági tag e hónap 11-ére, husvéthétfőre országos értekezletet hívtak egybe, melyen az ország iparos és kereskedő polgársága foglalna állást az önálló vámtérület mellett s az Ausztriával kötendő kiegyezés ellen. Az országos gyűlést forma szerint bejelentették Rudnay Béla főkapitánynak, aki ma hozott végzésében az ülés megtartását nem engedélyezte, mert április 11-ike a törvényhozás által nemzeti ünnepé avatott nap. E határozat következtében az országos gyűlés rendezői elhatározták, hogy április 11-én este a nemzeti szállóban ismerkedési estet tartanak s a gyűlést 12-én, kedden délelőtti 9 órakor tartják meg.

— **Radics Emilián ügye.** Karlóczáról táviratozzák: Az egyházi felebbviteli törvényzék dr. Radics Emilián ismert ügyével foglalkozott. Mint előadó Borotha János esperes szerepelt. Az ügyet érdemileg nem intézték el, hanem visszautasították a konzisztóriumhoz, ami mindenkit anynyival inkább meglepetti, mert a konzisztórium tárgyalta már egy ízben ezt az ügyet. Radics, mint utolsó fórumhoz, most a magyar kormányhoz fel-lebbez.

— **Leégett község.** Soproni tudósítónk táviratozza: Mihályi község nagy része leégett. A kárt tizenötezer forintnál többre becsülik. A községben nagy az inség és sok szegény ember a legnagyobb nyomorban van. Vannak közöttük olyanok is, akik teljesen hajléktalanok. A fősolgabíró az alispánhoz fordult, hogy engedje meg a könyöradománygyűjtését.

— **Sárkányok a tengeren.** A francia Bayard nevű figyelőhajó parancsnoka és tiz tisztje, kik jelenleg a hajóval Noix sziget közelében tartózkodnak február vége felé a hajó közelében két tengeri szörnyeteget láttak, melyeknek hossza a 30 és szélessége a 3 métert is meghaladta s melyek sem csethalhoz, sem czápához, sem pedig valami kigyóhoz nem hasonlítottak. A szemtanúk az állatokat nem tudták más névvel megjelölni, mint a sárkány névvel, mert leírások és rajzok után leginkább ezekkel hasonlítottak. A hajó parancsnoka, Gigault Bédolliere olyan fontosnak találta az ügyet, hogy külön jelentést készített az indo-kínai kormányzó részére melyet kivüle a többi tiz tisztnek is alá kellett írnia. Tehát a tengeri kigyó után . . . sárkányok is!

— **Egy lobogó miatt.** Mokrinban történt az eset, néhány nappal ezelőtti egy temetésen. Az asszonyok mindenáron olyan lobogó alatt akartak kivonulni, aminő nem való gyászszertartáshoz és Krautz József plébános ezt nem engedte. Ez botrány, ez botrány, zugták az asszonyok és Páldi Jánosné vezetése alatt megrohanták a templomot, hogy kivigyék a lobogót. Csendőrök volt szükség, hogy az asszony nép szándékát megfússák.

— **Akkor inkább ne legyen temetés!** — mondták Éva leányai és eképen cselekedének.

Elementek a halottas házhoz s felbízatták az elhunyt gyermekeit, Ottlinger Márton és Zauszannát, hogy ne engedjék meg a beaszintést. Fáradozásukat siker koronázta, a papot egyszerűen elkergették s a halottat minden egyházi szertartás nélkül tették a temetőben örök nyugalomra. A dolognak folytatása lesz — a törvényzék előtt.

— Egy herceg pénzügyi bejár. Frankfurtból írják: Isenburg-Birstein herceget beperelte a szakácsa, mert hátralékos díját, mintegy 900 márkát, nem fizette meg. A szakács előbb a herceg jószágkormányzójához fordult, itt azonban megmondták neki, hogy a herceg nem tagadja a követelést, a hercegi birtokok jogvedelmét azonban az elberfeldi bank lefoglalta, tehát a bírósági eljárás sem segítene a baján. Jobban tenné, ha a költségeket megkímélve, türelemmel várna, amíg a herceg eleget tehet a kötelezettségeinek. A szakács azonban nem várt, hanem beadta a keresetet a bírósághoz.

— A kártya. Becze Ádám brassói bérkocsis kártyázott egy katonával. Fortuna isten-asszony Marsnak kedvezett és Becze Ádám bérkocsis az utolsó krajczárját is elvesztette. Nagy dühbe jött e miatt Becze Ádám és a játék végén visszakövetelte a pénzt. Parányi K's verekedés támadt, és Becze Ádám, a bérkocsis, agyonlőtte a katonát. A földvári csendőrség, amint Brassóból jelentik, ma Becze Ádámot letartóztatta.

— Lopás a vasuton. Ezzel a czímmel megírjuk már, hogy a pragerhofti pályaudvaron öt pénzeszsomag eltűnését vették észre a budapesti posta átvevésénél. Erről az esetről újabban a következő értesítést kaptuk: Az ellopott öt zacskóban egyenkint tízezer forint volt. A pénznek Trieszthe kellett volna menni és a magyar államvasut továbbította Pragerhofig. Pragerhofban azonban, mikor éjjel átvették a postát, nagy rémülettel konstataáltak, hogy az 50.000 forintot tartalmazó öt csomag hiányzik. Mivel nincs kizárva annak a lehetősége, hogy a pénzt még Budapesten lopták el, a pragerhofti rendőrség táviratozta a budapesti rendőrségnek ebben az ügyben s most mindkét helyen nagy apparátussal folytatják a vizsgálatot.

— Egy kis felsülés. A Hungária-uton levő Wolfram-féle keztü-gyárban az éjjel tolvajok jártak. Alaposan forgatták a furót, vésőt, kalapácsot s már-már siker koronázta fáradozásukat, mikor kellemlen zaj ütötte meg a fülüket. A zaj egyre növekedett s ennek arányában fogyott a tolvajok hátszága, míg végtére aztán odébb állottak. Az egyik a kalapját is ottelelte.

— Cseléd és gazdaszony. Nagy Karolin cseléd ma délelőtt a Bem-utca 3. száma alatt ösvenévesztett gazdaszonnyával, Szobáneczky Osvaldné korcsmárosnéval. Előbb csak a kölcsönös pofozás terén mozogtak, de később botokhoz nyultak. A nézetek és ütések kicserélése után Nagy Karolint eszméletlen állapotban vitték be a kórházba.

— Öngyilkos főmérnök. Debreczeni tudósítónk táviratozza: Eggenann Ferencz kataszteri főmérnök, akit csak nemrégén léptettek elő, ma este a lakásán egy félre eső helyen föbe lötte magát. A végzetes tett előtt a családjával nyugodtan megvacsorázott, azután könyvet vet elő és olvasott. Később hirtelen felugrott és kiment a szobából. Távozása után pár pillanat múlva lövés zaját hallatszott be. A szerencsétlen ember a nejéhez írt levelében öngyilkossága okául idegességét említette fel.

— Az utolsó ajtókopogató. Megszomorodott szívvel jelentjük, hogy az ország fővárosában a napokban eltűnt az utolsó ajtókopogató. Csak egy évtizedig kellett volna még szolgálatot teljesítenie, hogy kétszázéves multra tekintessen vissza, de a mai kor emberei, akik nem becsülik meg a régi emlékeket, ha hasznukat nem vehetik, akik levegővel fűtenek, villámmal világítanak és szolgálataiba kényszerítik az elemeket, azok az emberek nem engedték meg, hogy ezt a jubileumot megérje. Talán jobban is van így. Mit keres ma a múlt század elejéről itt ragadt czifra ajtókopogató a fővárosban, ahol minden régi házat ócsarombol a tétok csákánya és ahol, még nem is régen, palotaszorokat emelnek, egyúttal ott állnak halomra a múltak emlékei. A mai kor gyermeke jóformán azt sem tudja, mire való az ajtókopogató; az a villamos csengőhöz szokott hozni, melynek ürdöngése fel sem tűnik többé

neki és ha ajtókopogatóra akadt volna, bizony nem tudta volna, mit is kell azzal tenni. Budán, a medve-utca egyik házában, mely a múlt század elején 1710-ben épült, egész a legutóbbi napokig ott diszelgett az utolsó ajtókopogató. Oroszlánfejet ábrázolt éskerek 188 esztendő óta nézte a nagy változást, mely napról-napra, évről-évre végbement Buda várban és most leszedték, mert ennek a régi háznak is alkalmazkodnia kellett az újkor szokásaihoz. A medve-utca lakói késő éjeleken nem fogják többé hallani a kopogást, melylyel e régi ház lakói eddig bebocsátást kértek. Az álmuk nyugodtabb lesz, de szegényebbek lesznek egy érdekes emlékekkel.

— Részeg asszony a fogházban. Balesk Borbála napszámos asszonyt az éjjel bekísérték, mert részeg volt. Odabent aztán a hűvösön nagyon elkezdett a sors változandóságán gondolkozni, hamarosan szabadulni akart a földi pálya nyomorúságaitól s kendőjével föl kötötte magát az ablakvasra. Idejében levágták s ma reggel kijózanodva szabadon eresztették a balesk Balesket.

— Akik kutyahúst esznek. Berlin egyik külvárosában — Rixdorfban — jelenleg olyan társulat létezik, melynek tagjai kutyahúst esznek. E „Verein“-nak Tyras a neve, épen úgy, mint Bismarck herceg kedvenc kutyájának. A 13 tagból álló társaság minden csütörtök este banketre gyűl össze, melyen kutyahúst esznek káposztával és burgonya salátával. Előnyben részesülnek a hizott kutyák. E nem mindennapos társulat létesítéséhez az eszmét egy kínai tiszt adta meg, aki egy idő óta Rixdorfban tartózkodik. A kínaiak a kutyakölyköket rizszel eszik meg.

— Öngyilkos sikkasztó. Egritudósítónk táviratozza: Tiszta-Örvény községben ma az előjáróságnál hivatalvizsgálat volt és ekkor kiderült, hogy Zelei Kálmán jegyző nagymérvű sikkasztást követett el és okiratokat is hamisított. Zelei a következményektől való félelmében ma délután föbe lötte magát. A vizsgálatot folytatják, mert még nem tudni, mennyi az elsikkasztott összeg.

— Gyilkos kocsis. Veltner Miksa, 37 éves siklósi lakos, öreg vasakkal szokott házalni. Összevásárolta azokat a vidéken és a pécsi gyáraknak eladta. A napokban Pécsváradon tett nagyobb vásárlást. Váite József nevű pécsváradi fuvarost fogadta fel a vas szállítására. Utközben a kereskedő többször figyelmeztette kocsisát, hogy ne hajtson oly sebesen, de a kocsis rá sem hallgatott, hajtott a maga akarata szerint, úgy, hogy több vasdarab hullott le a kocsiról a sebes hajtás következtében. A kereskedő többször le akart szállani, hogy felszedje a vasakat, de a kocsis nem engedte. Ha ezért a kereskedő szemrehányást tett neki, még neki állt feljebb. A hirdi lejtőnél azonban oly sebesen hajtott, hogy a vasaknak majd fele lehullott. Ekkor Veltner kijelentette, hogy addig nem megy tovább, míg a vasakat össze nem szedi. A kocsis erre dühösen rákiabált, de látva, hogy ez nem használ, leugrott a kocsiról és a szegény Veltner hasát felszakította. Erre, mint aki jól végezte dolgát haza hajtott Pécsváradra. Jó későre a hirdi korcsmáros hajtott arra kocsijával és a nyoszörgésre figyelmes lett. Leszállt a kocsijáról, csakhamar megismerte Veltner s kocsijára tette s beszállította Pécsváradra. A bíróság előtt nyomban kihallgatták s még megtudta nevezni gyilkosát s azután rá nemsokára meghalt. A gyilkost azonnal elfogta a csendőrség.

— Husvéti fecskendők és tojások *Kertész Tódornál.*

Gróf Szapáry Géza temetése.

Sorok-Ujfalu, április 7.

Gróf Szapáry Géza magyar királyi főudvarmestert ma délelőtt tíz órakor temették el Sorok-Ujfaluban a családi mauzoleumban, amely a sorok-ujfalusi új kastély közelében van.

A mauzoleum körül már reggel gyülekezett a környék lakossága, különösen nagy számmal pedig Muraszombat közönsége. A halottat vivő kocsit a vasutállomástól be Sorok-Ujfaluba hosszú kocsisor kísérte, amelyen a

gyászoló család és a nagyszámu és Budapestről érkezett gyászoló közönség foglalt helyet.

Az elhunyt főudvarmester temetése s a mauzoleumban lefolyt végtisztesség méltóságteles pompával ment végbe. A temetésen jelen voltak az elhunyt feleségén, Szapáry Gézáé szül. György Márián, fiain László és Pál grófokon kívül, Hunyady Imréné született György Feliczia gróné, György Teréz grófné, özvegy Ambrózy Lajosné és leánya, gróf Széchenyi Jenő és családja, gróf Fünfkirchen és családja, Reissig Ede főispán és családja, Bissinger Nándorné grófné, gróf Kornis Emil és neje, gróf Batthyány Zsigmond és neje. Azonkívül ott voltak: Szapáry Péter, Tibor, György, József grófok, Hunyady József és László, Széchenyi Miklós és Emil grófok, báró Révay Simon, Zichy Aladár, Károlyi György, Wenckheim József, Cziráky László, Csekonics Gyula grófok, Goszthonyi Mihály, a Szapáry-család jogtanácsosa, Bearel John Fiuméből, Ernust Géza, Ebergényi István, Schényi Béla, háro Seebach Rezső, Reiszig Alajos, Szalay Ágoston, Szabó László, Dárdossy László, Török Ernő. Ezenkívül részt vett Zalamegye küldöttsége Jankovich László főispán és a megye alispánja vezetése mellett. Vas megye küldöttségében voltak Radó Kálmán valóságos belső titkos tanácsos, Rosenberg Gyula országgyűlési képviselő.

A koporsót egész tömege borította az újabban érkezett koszorúknak, köztük Festetics Tasziló, Andrassy Sándorné, Jankovich László főispán, gróf Batthyány Zsigmond és neje és a muraszombati nőegylet koszorú.

A temetési szertartást gróf Széchenyi Miklós, aki apát vezette a kegyurasági plébánosok és káplánok segédlete mellett. A temetés után a család és a gyászoló közönség egy része visszautazott Budapestre.

Az elhunyt főudvarmesternek május 26-ról Kiss Aladár közjegyzőnél deponált végrendeletét, melyet a grófnéval egyetértésben szerkesztett, a IV. kerületi járásbírósnál publikálták.

A végrendelet szerint a végrendelező uradalmairól a következőképp rendelkezik:

Rác-Szent-Pétert és a Szeged melletti Gyalát Pál gróf öröklé. Sorok-Ujfalu, Szent-Erzsébet, Szentés, Perkáta és Muraszombat László grófé. Muraszombat élethossziglani haszonélvezője az özvegy grófasszony. Gyála és Sorok-Ujfalu az elhunyt szerzeménye volt. A főudvarmester halála után maradt vagyon meghaladja az öt millió forintot.

Szapáry Géza halálával a szeniorátus gróf Szapáry Istvánra száll át, mint a család legidősebb tagjára.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Richter János Párisban. Nagy hazánkfia, a bécsi udvari opera első karnagya, most Párisban dirigált. A Châtelet-színházban vezényelt egy zenekart, mely a „Mesterdalnokok“ nyitányát, Csajkovszki hátrahagyott „Symphonie pathétique“-jét és Liszt első „Magyar rapszodiá“-ját adta elő. A közönség Richtert lelkesült ovációkban részesítette és a párisi lapok nagy elragadtatással írnak karnagyi képességeiről.

* A szinkrónok megnyitása. Husvét vasárnapján kezdődik a nyári muzsa és a nyári habitűk szezonja. A városi liget tereán a két husvétünnepen délután is, este is lesz előadás. Vasárnap délután 3 órakor a „Nani“-t adják Németh József és Kövesy Albertné vendéjátékával, este fél 7 órakor pedig Láng Etel, Rónaszéky Gusztáv és Nyáray Léopold vendégekkül a „Trylbik, vagy az aggázúzek“ című bohózatban. Hétfőn délután a „Vigéczek“, este pedig a „Vasgyárós“ kerül színpadra. — Az óbudai színház is, amely annyi viszonytagságon ment keresztül, valószínűleg husvét vasárnapján nyitja meg kapuit. A színtársulatot Fejér Dezső, az új direktor, a következőképen állította össze: Nók: Földi Doriska (szubrett), Pugin Leona (koloratur), Kürthy Sári (drámai szende), Aczél Szidi (naiva), Erdély Gizella (naiva), Székely Gizella (szubrett), Latabárné (komika), Hollós Róza, Kéry Jolán, Radák Róza, Rác Ida segédszínésznök.

Férfiak: Fejér Dezső (tenorista), Horváth Arnold (tenorista), Dajka Balázs (bariton), Morvay Antal (drámai színész), Iványi Pista (buffo), Kiss János (apa), Keller, Sebes, Arday és Halász segédszínészek. A nyolcz tagból álló zenekart Fái karmester fogja vezényelni. Husvét vasárnapján és hetfőjén a „Sárga csikó“-t adják elő.

* Az iparművészeti kiállítás. Az országos iparművészeti múzeum a külföldi modern műipar jellegének feltüntetése érdekében gazdag kiállítást rendez, amely a nagy közönség számára április 10-én nyílik meg. A sajtónak 9-én délelőtt 10 órakor mutatják be.

* A zenepiacról. Ifj. Stowasser J.-től elméleti és gyakorlati Tárogatóiskola jelent meg. Mocsáry Imre hat magyar dalt szerzett, amelyeket Lányi Ernő alkalmazott zongorára. Novák Lenke „Magyar rapszodiá“-át irt két népdal fölött és Pataky Irmának ajánlotta. A zeneműveket Rózsavölgyi és társa czég adta ki.

FŐVÁROS.

(Berliniek Budapesten.) A berlini városi tanács a közlekedésügyi bizottság indítványára elhatározta, hogy a föld alatti vasut tanulmányozása végett küldöttséget küld Budapestre. A küldöttséget a tanács egyik tagja Krause, építési tanácsos vezeti és tagjai: Cassel, Dinse, Esmann, Kreiting, Kyllmann, Bast, Rosenow és Singer városi képviselők, továbbá Alberti tanácsjegyző.

(A dunai köpartok.) A főváros még tavaly folyamodott a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a pesti és budai ki nem épített köpartokat egyszerre és még ebben az évben építse ki. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ma értesítette a fővárost, hogy egy ideig még eleget nem tehet a kívánságnak, de siettetni fogja a munkálatokat.

(Az ó-budai színház megnyitása.) Serly Lajos az ó-budai színház igazgatója április 10-én, husvét vasárnapján akarja a színházat megnyitni és az engedélyért ma folyamodott a tanácshoz. A megnyitást azonban husvét napján aligha lesz valami, mert a folyamodvány letárgyalásához már rövid az idő.

Hol legyen az új műgyetem?

Egy fővárosi bizottsági tag írja nekünk a következő érdekes sorokat:

Az ország egyetlen műszaki főiskolájának fejlődése és a technikai pályára lépő ifjuságnak életbe vágó érdeke fordul meg azon a kérdésen, hogy a József-műgyetem új palotája Budapest mely részén épüljön.

A közoktatásügyi miniszter csak legújabbán is, a költségvetés tárgyalásánál, említette, hogy az új műgyetem számára a Lágymányoson, az új hid közelében szemelnek ki helyet. Szép fekvés tekintetében páratlan hely; a főváros fejlesztésének szempontjából a legszerencsésebb eszme; a legközvetlenebbül érdekelt tanárok és a tanulóifjuság kívánalmainak a legmegfelelőbb. Mert a kiszemelt terület ugy egészséges voltánál, mint a balparti városrész központjaihoz való közelségénél fogva is kielégítette volna mindazon fontos igényeket, melyek az építkezés kérdéséhez fűződnek.

Mégis úgy látszik, hogy ma már ezt a szép tervet föladoznak kell tekintenünk. Meghíusulásának okát a megszerzendő telkek túlszágzott árában találják. És e tekintetben a hiba első sorban a főváros képviselőtestületének egy részét terheli, midőn a főváros tulajdonából megszerzendő telkek árának túlhajtott megszabásánál az érdekeltebbi telektulajdonosok követelésének tápot adott és olyan igények támasztására ösztönözte őket, melyek ama vidék jelenlegi viszonyainak egyáltalában nem felelnek meg. Mindamelllett is sajnálnók, ha a közoktatásügyi kormány ezáltal a körülmény által az eredeti tervtől visszariadhatni engedné magát. Amennyire a közhangulatot ismerjük, a főváros törvényhatósági bizottságában meg lett volna a hajlandóság arra, hogy még messzebb menő engedmények terére lépjen a saját telkeinek átengedését illetőleg; a Közmunkatanács ugyane célra a tulajdonában levő telkeket léltári alacsony

áron adná át. Ami pedig a magántulajdonban levő telkeket illeti, lehetetlen föltenni, hogy a kisajátításnál eljáró bíróság a magántulajdonosok jogosullatlan álláspontjára helyezkedjék. Az pedig bizonyos, hogy ha az új műgyetem másutt épülne, a Lágymányos-lapályon levő telkek értéke tíz év alatt is alig fog oda emelkedni, ahová most a magán-spekuláció fölcsavarni akarja.

De ha itt nem, hát hol épüljön a műgyetem? Legújabbán a főváros és a kormány képviselőinek értekezlete a népliget egy része és a mellette lévő terület fölhasználásában állapodott volna meg. Mi ezt a tervet a legszerencsésebbnek tartjuk. Nem csak azért, mert a népliget ily módon elvonatnék jörésben attól a rendeltetésétől, melyre szárvan van, hanem sok egyéb okból is. A főváros eme területe nem alkalmas a város fejlesztésére. Vasutvonalak szelik át keresztül-kasul, pedig még a Hungária-uton vezetendő pálya is oda fog kerülni. Gyárak és kórházak teszik a környezetet egészségi tekintetből is alkalmatlanná arra, hogy ott egy nagyterjedelmű főiskola épüljön, meg a tanárok és tanulók is a közelben lakhassanak. Távol esik a város belső részeitől, ami főképen a nagyszámú szegény tanulóknak, kik irodai alkalmazásból és magántanításból tengődnek, megélhetési viszonyait rendkívüli módon megnehezítendő.

Nem kicsinyelheti ezt a körülményt az, aki tudja, hogy a technikai tanulók közt sok van olyan, aki 6—10 krajczárból éllelmezi magát naponként.

Szóba került továbbá, mint az új műgyetemi épületek elhelyezésére alkalmas terület: a vérmező is. Újabb időben általában gyakran fölmerült az a terv, hogy ez a tér a katonai kincstártól megváltatnék és telkekre lenne fölosztandó. Amennyire helytelenítők e szép és szabad területnek bérházakkal való beültetését: bizonyos, hogy a műgyetem céljaira több tekintetből fölülte alkalmas lenne. A műgyetem pavilionszerű épületeinek oda helyezése megengedné ugyanis, hogy a terület nagy részét parknak rendezzék be. Az épületek csoportosítása, az a látkép, melyet a várból e művészetileg is bizonyára feltűnő kulturtelep nyújtana, a világosság és levegő minden kívánalmait kielégítő fekvés, a Margit-, Lánicz- és Esküteri hidakról nyíló közlekedési vonalakon való könnyű megközelíthetőség: mind kiváló előnye e helynek a népliget környéke fölött. De bár környezete is, a Krisztina-város és a Vár, sokkal fejlettebb, mint a VIII. kerületnek a Kőbányára dülő vidéke, mégis bizonyos, hogy a balparti nagy forgalmi élet központjaitól ez a hely is távolabb esik, mint a műgyetemi hallgatók érdekeinek szempontjából kívánatos lenne. A távolság e hátránya még inkább áll a Városmajorra nézve, melyet szintén emlegetnek.

Ellenben nem szólnak a tudósítások arról, hogy az értekezleten valaki szóba hozta volna a műgyetemi céljaira azt a területet, mely a Gellérthegy déli lejtője alatt az átús-uttól jobbra fekszik a Kelenföld elején. Pedig a Lágymányoson kiszemelt területtől csak pár száz méterrel kellett volna tovább menni. Itt, akár a sikon keresztül feltöltést igénylő, pompás fekvésű, olcsón megszerzendő telkek állanának rendelkezésre, akár pedig — amennyiben a nagy telep elhelyezésének a lejtős talaj nem állitana elibe technikai nehézséget — reflektálni lehetne a Mènesi-ut és a leendő kelenföldi-körut közt fekvő azon területre, mely mindjárt a Mènesi-ut elején, esetleg akár a Vinczelléiskola kertjéig nyúl és még sem beépítve, sem beültetve nincs.

Itt tervezte a házépítészövetezet tavaly a családi házak építését és tudomásunk szerint a telektulajdonosok átlag 15—16 forintért elővételi joggal le is kötötték akkor telkeiket a szövetezet részére. Ma is akár egyezkedés, akár kisajátítás útján meg lehetne azokat a telkeket szerezni 18—20 forintjával.

Alantabb, de közvetlenül a lejtős szélén, a leendő körut mentében, még jóval olcsóbb áron volnának a telkek megvásárolhatók. És ez a vidék ugy közelség, mint alkalmas fekvés tekintetében még mindig sokkal több előnyt biztosítana a műgyetem elhelyezésére, mint a Kőbánya környékére irányzott

terv. Városrendezés és fejlesztés s a ma még elhanyagolt budai oldal föllendítése szempontjából is kiválólag ajánlatos lenne — ha a Lágymányost kénytelen volna a kormány elejteni — ez eddig figyelembe nem vett tervnek megvalósítása.

Mindenesetre pedig inkább elhalasztani kellene meg egy fél vagy egész évig a végleges határozatot, mintsem hogy ezen ugy a kormányra, mint a fővárosra és a technikai oktatás érdekeire nézve oly fontos ügynek jövője a hely czélszerűtlen megválasztása által kockára tétessék.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Uj királyi ügyész. Halász Lajos királyi alügyésznek ügyészszé történt kinevezését közli ma a hivatalos lap. Halász Lajos, aki dr. Baumgarten Izidor helyét fogja elfoglalni, egyike a legképzettebb jogászoknak, s kinevezését a jogászkörök nagy örömmel fogadják. Pályatársai közül ma számosan üdvözölték.

— Ujabb fordulat a provizióm perben. A kiállítási jegybérlők, Berl és Ollendorf M. bankárok tudvalevőleg család büntette miatt jelentették fel Spitzer Józsefet, Mandl Lajost és Morzsányi Károlyt. A törvényszék vád alá is helyezte őket és egyuttal a sokat emlegetett százezer forintra elrendelte a fenyítő zárlatot. A felsőbb bíróságok ezzel szemben megszüntették az eljárást, mire a panaszosok perújítást kértek. Puscáriu vizsgálóbíró három hónapon át folytatta az új vizsgálatot és kihallgatta mindazokat, a kikre Berl és Ollendorf bankárok, mint új tanúkra hivatkoztak. A vizsgálat befejeztével áttette az iratokat a királyi ügyészséghez, mely e napokban a perújítás iránti kérelem elutasítását, illetőleg a további eljárás megszüntetését indítványozta. A törvényszék Zsitvay Leó elnöklésével és Cséke bíró előadása mellett a királyi ügyészség indítványát mellőzve, Spitzer Gyulát, Mandl Lajost és Morzsányi Károlyt a büntetőtörvénykönyv 379-ik szakaszában körülírt család büntette miatt újra vád alá helyezte. Elrendelte egyuttal, hogy a vádhatározat a fegyelmi eljárás megindíthatása czéljából az ügyvédi kamarával közöltessék. A vád alá helyező határozat okfejtése jó részben ugyanaz, mint az első ízben hozott vádhatározat okfejtése.

— A letartóztatott pénzügyőrök. Emlegettük, hogy Hartmann Manó és Áltschul Adolf bűnperében a vizsgálóbíró elrendelte az ügyőröknek továbbra való fogvatartását. A védők fölébbezésére ma tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék és Cséke Kálmán bíró előadása alapján elrendelte az ügyőrök szabadlábra való helyezését.

— Dr. Schmitt Jenő sajtópere. Dr. Schmitt Jenő ellen a főügyészség tudvalevőleg osztálygyűlésre való ízgatás miatt tett följelentést a „Földmives“ című lapban megjelent cikk miatt. A sajtóbíróság e hónap 28-ikára tűzte ki ügyében az esküdtzéki tárgyalást.

— Biztosítási per. Nyiregyházáról sürgönyzik lapunknak, hogy Fodor Zsigmond és társai bűnperében ma folytatták a végtárgyalást. Előnek dr. Stiller Mór, a panaszos intézetek jogi képviselője szólalt fel, aki hozzájárult a vádhatóság indítványához, dr. Friedmann Bernát védő nagyobb-szabásu beszédben fölmentést kért. Délután öt órakor hirdette ki Dicsőffy elnök a törvényszék ítéletét. A bíróság Fodor Zsigmondot, Pollácsék Sámuelnéit, dr. Kiss Jenőt és dr. Harzsányi Károlyt, azaz valamennyi vádlottat fölmentette. Stiller Mór ügyvéd és Szikszay királyi alügyész fölébbezést jelentettek be.

— Egy kis hiszág. Az elnök: (A pártaszos vén kisasszonyhoz) Hány éves?

A panaszos: 80.

Az elnök: De kérem! Hiszen a vizsgálóbíró előtt is 80 esztendőnek mondta magát.

A panaszos: No igen.

Az elnök: Csak hogy a vizsgálóbíró öt esztendővel ezelőtt hallgatta ki.

SPORT

† **Gomba.** A Przedswit handicap-re az utóbbi időben nagy fogadásokat kötöttek Gombára. A tavalyi Ausztria-díj győztese állítólag remek kondícióban van.

† **Kelet.** Blaskovich Ernő Kelet-je, mint értesülünk, nem indul a Przedswit-handicap-ben, hanem az első nap megnyitó futamában.

† **Sapristi és Sanssoucci.** A német Sapristi és Sanssoucci, úgy látszik, nem váltak be a trial-nál, törölték a Przedswit-handicap-ból.

† **Lóverseny Debreczenben.** Az április 16-án és 17-én tartandó lóversenyekre, mint debreczeni tudósítónk táviratozza, ma zárták le a nevezéseket. A tizenkét futamra összesen százhat nevezés történt.

Az alagi lóversenyek.

— Ötödik nap. —

Kellemes tavaszi délután kedvezett az alagi tavaszi meeting ötödik napjának. Az Urlovasok szövetsége a budapesti közönséggel nagyon meg lehet elégedve, mert ha ma hétköznapon annyira megtöltötte a tribünöket, mi fog történni husvét napjain. A mai nap eseményei voltak: a favoritok veresége és Horthy Szabolcs győzelmei. A rokonzenes urlovas végre két győzelmet aratott, egyet Menelikkal, az Aranyvirág-akadályversenyt pedig Verbuggal. Igaz, hogy nem került nagy megerősítésbe, mert mindkettő nagy fölényrel győzött.

A bookmakereknek ma jó napjuk volt. Límom, Kérdés, Tömörd, Daffy és Streber révén, melyek vereséget szenvedtek, szép summát vágtak zsebre.

A részletes eredmény a következő:

I. **Handicap.** Díj 1500 korona, távolság 2000 méter.

1. Wahrmann R. *Bacillus* 68½ kg. lovagolta báró Eltz.

2. Szászbereki ménés *Streber* 60 kg. lov. Mr. Brook.

3. Geist G. *Pletyka* II. 66 kg. lovagolta Horthy Szabolcs.

Gróf Haworowski J. *Békés* 62½ kg. lov. tulajdonos, gróf Pejacevich *Margit* A. 53 kg. lovagolta Gömör.

Bírói ítélet: biztosan két hosszal első, három hosszal harmadik. Tot.: 5:15, helyre 25:32 I., 25:32 II.

II. **Hároméves nyeretlenek eladóversenye.** Díj 1300 korona, távolság 1200 méter.

1. Geist G. *Menelik* 67 kg. lovagolta Horthy Szabolcs.

2. Gróf Andrassy T. *Tempó* 64½ kg. lovagolta gróf Orsich.

3. Báró Pletzger R. *Pebble* 66½ kg. lovagolta Mr. Brook.

Gróf Erdődy S. *Arány* 65½ kg. lov. Gömör. Rohonczy G. *Arkadia* 70 kg. lovagolta gróf Baworowski. Wahrmann R. *Piccalilli* 69½ kg. lovagolta báró Eltz.

Bírói ítélet: könnyen négy hosszal első, két hosszal harmadik. Tot.: 5:13, helyre 25:39 I. 25:43 II. Győztest az árverésen Virányi százados 1100 koronáért megvásárolta.

III. **Aranyvirág akadályverseny.** Handicap. Díj 1900 korona, távolság 4000 méter.

1. Geist G. *Verbung* 73 kg. lovagolta Horthy Szabolcs.

2. Mr. C. Wood *Tommy* 66 kg. lov. báró Eltz.

Bírói ítélet: Feltartva 10 hosszal első. Tot.: 6:7.

IV. **Tavaszi gátverseny-handicap.** Díj 1900 korona, távolság 2400 méter.

1. Dreher A. *Bumdtóh* 66 kg. lov. Mchan.

2. Gróf Lodron-Paride *Tömörd* 66 kg. lov. Berényi.

3. Geist G. *Límom* 66 kg. lov. Csompóra.

Mr. Newmarket *Bohemia* 63 kg. lov. Bohrer.

Bírói ítélet: könnyen két hosszal első, két hosszal harmadik. Tot.: 5:33, helyre 25:63 I. 25:41 II. A harmadik ló lovása által a második ellen állítólagos keresztezés miatt óvásnak hely nem adatott.

V. **Áprilisi gátverseny.** Díj 1500 korona, táv. 2800 m.

1. Gr. Orasich *Water Lily* 65 kg. lovagolta tulajdonos.

2. Semsay L. *Vivandiere* 67 kg. lovagolta báró Eltz.

3. Lovag Waczlawiczek *Valerie* 76½ kg. lov. tulajdonos.

Gr. Baworowski J. *Kérdés* 65 kg. lov. Mr. Brook, Gömör. V. *Eurhanteur* 65 kg. lov. tulajdonos, Obermayer E. *Barinkay* 71 kg. lov. tulajdonos.

Bírói ítélet: Igen könnyen 3 hosszal első, 2 hosszal harmadik. Tot.: 5:17, helyre 25:39 I., 25:43 II.

VI. **Nagymarosi-díj.** Díj. 1800 korona, táv. 2400 m.

1. Geist G. *Grundler* 65 kg. lov. br. Eltz.

2. Gróf Pejacevich A. *Daffy* 67 kg. lov. tulajdonos.

3. Geist G. *Donairre* 63½ kg. lov. Horthy.

Gr. Erdődy S. *Csikfőgő* 65 kg. lov. Mr. Brook, gr. Eszterházy B. *Árpád* 65 kg. lov. Gömör.

Bírói ítélet: Küzdelem után ½ hosszal első, 3 hosszal harmadik. Tot.: 5:18, helyre 25:41 I., 25:31 II.

EGYESÜLETEK.

•• **A Vörös-Kereszt-Egylet ülése.** A magyar vörös-kereszt egylet igazgató-választmánya április 12-én, kedden délután 4 órakor az egyleti Erzsébet-kórház dísztermében (L. Krisztinaváros, Györi-ut 15. szám) rendes ülést tart. Napirend: 1. Felsőbb helyről érkezett leiratok bemutatása. 2. Erzsébet-kórházi és ápolónői ügyek tárgyalása és határozathozatal ezek iránt. 3. Az egyleti egészségügyi tanács kiegészítése. 4. Pénztári jelentés. 5. Jelentés a háboru esetén fentartandó intézmények ügyében. 6. Segélyezések. 7. Folyó ügyek.

•• **A történelmi társulat ülése.** A történelmi társulat ma délután 5 órakor gróf Teleki Géza elnöklése alatt választmányi ülést tartott. Elnöknek Óvári Lipót olvasta fel Wertheimer Ede: „A magyarországi cenzúra történetéhez” című tanulmányát. Utána Berzeviczy Albert olvasta fel Berzeviczy Edmundnak „Berzeviczy Márton élete” című tanulmányát. Érdekesen sorolta fel ennek a magyar diplomatának változatos pályáját és politikai szereplését. A nagyszámu és előkelő hallgatóság mindkét felolvasást élénk figyelemmel hallgatta.

KÖZOKTATÁS.

Főispán a népiskolában. Szeben vármegye főispánja, Thalmann Gusztáv, márczius hónapban megvizsgálván a szászsebesi közigazgatási hivatalokat, Conrad O. polgármester kíséretében meglátogatta a szászsebesi állami elemi iskolát is. Megtekintette az iskola összes osztályait, a kisdudódat; egyes növendékek feleleteit hallgatta meg, örömet fejezte ki, hogy ez iskolát oly szépszámu növendék látogatja s ezek a magyar nyelvben szép előhaladást tanusítanak.

Tanítók segélyegyleti gyűlése. A budapesti tanítók segélyező-egylete tegnap este dr. Verédy Károly tanfelügyelő elnöklése alatt, fennállása 25-ik évfordulóján gyűlést tartott. A közoktatásügyi minisztert Zsilinszky Mihály államtitkár képviselte, ki melegen üdvözölte a jelenvoltakat; majd Walter Károly olvasta fel az érdekes titkári jelentést; meleg szavakban emelte ki Zichy Antal érdemeit s jelentette, hogy az egyesület vagyona 6345 forinttal gyarapodott, illetve 50.000 forintra emelkedett. Elfogadta továbbá a közgyűlés azon indítványt, hogy az egyesület megalapítója nevére „Zichy Antal alapítvány” létesít ösztöndíjjal, szorgalmas tanítók részére. Ezután az igazgatótanács tagjait választották meg; végül Kerékgyártó Árpád indítványára köszönetet szavaztak az elnöknek buzgó támogatásáért.

Tanítók országos gyűlése.

A Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága, melyben 261 tanító-egyesület képviseltette magát, ma délelőtt 10 órakor tartotta alakuló közgyűlését a vármegyeház nagytermében.

Mindenekelőtt a régi bizottság elnöke, Lakits Vendel megnyitó beszédét olvasta fel a gyűlés titkára. A megnyitó kiemelt az Aradvidéki Tanító-egyesület érdemeit, melynek köszönheti a tanítóság, hogy a tanítók szövetségének eszméjét három évtizeden át nem engedte elaludni. Wlasics érdeme, hogy a tanítóegyesületi élet föllendült és így az egyesületek szövetségének üdvös munkájához is van reményünk. Sajnos, hogy a felekezeti egyesületek jórészt még mindig távol állanak. Legközelebbi célja a szövetségnek: 600 forintos fizetésminimumot állítani be törvényünkbe.

Az elnök javaslatára a gyűlés Wlassics miniszterhez a következő táviratot intézte:

A Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága ma tartott közgyűlése hódolatlejes tiszte-

lettel üdvözli Nagyméltóságodat, hazai közoktatásügyünk lánglélkü és nagyérdemü vezérért és áldásos működésére Isten áldását kéri. Lakits Vendel elnök.

Péterffy Sándor az 1848-ki események történetét olvasta fel.

Hajós Mihály titkár jelentésében lendülettel szól a nap fontosságáról, melyen a tanítóságnak a szövetsége létesül. Majd felsorolja a régi alapon állott bizottság végzett munkáit. Felpanaszolja, hogy a kormány nem adta meg a tanítóságnak a kedvezményes jegyeket, ellenben örömmel jelenti, hogy a kormány 10.000 forintot vett a költségvetésbe, az elaggott és nyugdíjra jogosulatlan tanítók számára.

Jelenti továbbá, hogy a 100 ivre terjedő tanügyi kongresszusi napló megjelent. Megemlékezik Szathmáry György és Brassai Sámuel elhunytáról. Jelenti továbbá, hogy eddig már 52 egyesület jelentkezett belépésre. A titkári jelentést a közgyűlés tudomásul veszi.

Ezután Lakits Vendel, a régi bizottság elnöke elbucszik a régi bizottságtól, melyet még az 1890-iki egyetemes gyűlés küldött ki és később az 1896-iki egyetemes gyűlés megerősített. Kívánja, hogy az együtt végzett nyolcz évi működés mindenkiben a legszebb emlékeket őrizze meg. Végül pedig felhívja a megjelenteket a képviseleti közgyűlés megalakítására.

A képviseleti közgyűlést ezután Góbel János korelnök megnyitja. Korjegyző: Sófalvi György.

Az indítványok során tárgyalásra került a háromszékmegyei tanítótestületnek két rendbeli indítványa, ugymint: 1. A felvételi díjnak az ifjusági könyvtárakra való fordítása. 2. Az óvónő- és tanítónő-képzőkben divó felvételi vizsgálatoknak eltörlése, mint hogy ezek bizalmatlanságot jelentenek az illető előkészítő iskolákkal szemben.

Egy sereg kisebb jelentőségű indítvány után Volenszky Gyula indítványozza, hogy hasson oda az országos bizottság, hogy az elemi iskolai tanítói, illetve tanítónői oklevél alapján az egyetem oly rendkívüli hallgatói lehessenek, melynek jogával kellő haladásukat kollokviumokkal beigazolvva, az alap-, szak- és pedagógiai vizsgára bocsáttassanak. Másrészt a klasszikus nyelvekből póterettségi volna követelendő. Azután az egyetem bölcsészeti fakultása sem szenvedne ezáltal, mert a kollokviumok és vizsgálatok főladata van hivatva az egyetemi színvonalat megtartani. Végül külföldi példákra hivatkozik az indítványozó.

Nagy László képezdei igazgató a következő indítványokat teszi meg:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a fővárosban középponti-iroda létesítését szükségesnek tartja, amely a levelezéseket végzi, az Országos Bizottsághoz forduló ügyes-bajos tanítók ügyeit elintézi, amely általában az érintkezést a középpont és a vidék közt állandóan fentartja.

2. Mondja ki az Országos Bizottság közgyűlése annak szükségét, hogy a vidéki nagyobb városokban vagy középponti helységekben tanítói otthonok létesítése által erős tanítói társadalmi középpontok szerveztessenek.

3. Egyrészt a tanítóegyesületi gyűlések tartalmasakká és értékesekké tétele végett; másrészt a tanítók önképzésének előmozdítása érdekében mondja ki szükségesnek az Országos Bizottság közgyűlése, hogy a tanítóegyesületi közgyűléseken s a körü gyűléseken mindig, a nagy városokban, mint tanítói társadalmi középpontokon pedig időnkint a tudományokból a tanítók számára tudományos vagy gyakorlatias irányú előadások tartassanak.

Sóskeőy József fővárosi tanító azt indítványozza, hogy az Országos Bizottság vagyonából alap létesítsék, amelyből azokat a tanítókat részesítsenek jutalomban, akik a magyar nyelv ápolása és a magyar államéjének terjesztése körül érdemeiket szereztek maguknak.

A közgyűlés valamennyi indítványt kiadta az igazgató tanácsnak.

Végül választások voltak.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Toller János szecsi járásbírói díjnokot és Fischer Jakab csendőrmestert a mezőkövesdi járásbíróshoz irnokká, a debreczeni ügyészséghez irnokká Mátrai Gábor szegvárdi ügyészségi irnokot nevezte ki.

Arverések a fővárosban. Adler Mór ingóságai V. Kálmán-utca 24. április 8. Müller Károly ingóságai V. Erzsébet-tér 4. április 22. Rosenberg Ferenc ingóságai II. Fő-utca 7. április 8.

A vidéken. Manojlovits Bogdán ingatlana Sz. Tamás (Ó-Becsse) községében április 27. Clement Lipót ingatlana Igricz (Keszthely) községében április 25. Gaitza Jován ingatlana Beregszó (Temesvár) községében április 25. Gorgoschilít Máttyás ingatlana Paradorf (Nezsider) községében május 11. Czobán György ingatlana Kőkény (Pécs) községében április 27. Goldstein Péterné ingatlana Sz. Csehben május 3. Schovits Endréné ingatlana Nagyváradon április 20. Kneszko András ingóságai Selmeczbányán április 21. Helley János ingóságai Tasnádon április 18. Jäger Imre ingatlana Nagy-Czenk (Sopron) községében május 6. Török Jánosné ingatlana Székesfehérváron május 2. Hellmann Ferenc ingatlana Kolozsvárott április 29. Ifj. Müller Károly ingatlana Szászvárosban június 24. Stoits Dusan ingatlana Temesvárott április 23. Kovács Jánosné ingatlana Lendva-Ujfalu (Alsó-Lendva) községében április 18. Barta Lajos ingóságai Anton (N. Szalonta) április 14.

Pályázatok. A csurgói (Kaposvár) járásbírósnál albirói állásra, a temes-kubini (Fehértemplom) járásbírósnál albirói állásra, a nagy-enyedi feyintézetnél gépészi állásra, a baáni adóhivatalnál gyakornoki állásra, a kis-kőrösi (Kaloosa) járásbírósnál albirói állásra, a sepsi-szent-györgyi adóhivatalnál gyakornoki állásra, a rimaszombati törvénytudóknál albirói állásra, közjegyzői állásra Lőcsén, a nagy-becskereki pénzügyigazgatóságnál számtisztai és fogalmazói állásra, a kármánsebesi törvénytudóknál aljegyzői állásra, a belvári adóhivatalnál adóosztályi állásra, postamesteri állásra Kis-Kun-Dorozsmán (Csongrád vármegye), Jánosgyarmaton (Bars vármegye) és Vadászerdőn (Temes vármegye) lehet a folyamódásokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

K. B. Borl. 1. A miniszter adhat engedélyt a vizsga letételére bármely időben, kivéve a nagy iskolai szünetet. 2. A kérdéses folyadékot papírkereskedők útján rendelheti meg, de maga is előállíthatja; tiszta serlacket oldjon meg alkoholban és azt virágpermetezővel hintse a képre.

Emlékszel-e...? Bizony mi nem igen emlékszünk ilyen rossz versre.

T. T. 1. Belényes. Mi sem tudunk reá akadni azokra a számokra, ha megkapjuk, azonnal értesítjük önt.

J. A. Mozd-Keresztes Elvesztette a fogadást. Önnek nem szabad kimondania a tervet.

B. D. Kolozsvár. A vadászbecsket agyonlőni nem szabad; ha a szőlőpásztor agyonlőtte; önnel jogában áll kártérítést követelni.

N. J.-né. Szent-Antalfalva. Annak a szónak helyes és megfelelő magyar kifejezése nincsen, a „nyájas” semmi esetre sem azt jelent. Másik kérdésére tudatjuk, hogy édesleánya a belga királyné.

P. J. Nagyvárad. Egy idő óta mi is tapasztaljuk, hogy Nagyváradról a románságnak valami jóakarója, hamis és alaptalan híreket küld a magyar lapoknak, különösen a könyvatosoknak. Némelyik híren első tekintetre látszik a valótlanság és a tendenczia; de némelyiknek felülne a budapesti lapok. Most is Fáyval püspökről és az Astrá ünnepéről kapunk tudósítást, melyet nem közlünk, már csak azért sem, mert ismerjük a biharmegyei románság kipurhált hazafiságát a múltban. A gyanúsítás és konkolyhintés nem alkalmasak a testvériség ápolására, ha baj lenne, mi mutatnánk reá legelőbb, de ok nélkül épét fakasztani, sebeket útni, nem lehet célja a tisztességes sajtónak.

NYILTÉR.

prágai sódar
Pintér Gyulánál
Kecskeméti-utca 15.

Columbia
a legelső amerikai kerékpár
1898 újdonsága a láncmunkán.
Fodor Károly és társa.
Erzsébet-tér 17. sz. Telefon 14-16

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Páris, április 7. (Bankkimutatás) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 81.80 : 100. Kamatok és leszámítás jövedelme 637.000 frk. Érczkészlet (ezüst) — 728.000 frk. Váltótárca — 120.861.000 frank. Államkincstári követ. — 40.756.000 frank. Magánkövetelések + 11.817.000 frank. Érczkészlet (arany) — 4.393.000 frank. Előlegek arany rudakra + 24.861.000 frk. Jegyforgalom — 74.073.000 frank.

New-York, április 7. (C. T. B.)

	április 7. cents	április 6. cents
Buza májusra	100 ³ / ₄	100 ¹ / ₂
„ júliusra	87 ⁵ / ₈	88 ³ / ₈
„ szeptemberre	80 ¹ / ₄	81 ⁵ / ₈
Tengeri májusra	33 ⁷ / ₈	34 ¹ / ₈

Chicago, április 7. (C. T. B.)

	április 7. cents	április 6. cents
Buza májusra	105 ¹ / ₄	105 ¹ / ₄
Tengeri májusra	29 ¹ / ₈	29 ⁵ / ₈

Mezőgazdaság.

Mintaszőlőtelep. A földművelésügyi miniszter a filoxera és perenospora által ellepített muraközi szőlők rekonstrukciója, és a gyümölcsenyésztés céljából Muraköz hegyvidékének központján mintaszőlő- és gazdasági telepet létesít. Az állam ott tíz holdon amerikai szőlővesszőnővelő anyatelepet, 10 holdon mintaszőlőtelepet állít fel, továbbá faiskolát létesít és hegyi mezőgazdaságot rendez be. Muraköz hegyvidéke gazdasága fellendülésére jelentékeny befolyással lesz a tervbe vett mintatelep felállítása.

Ipar és kereskedelem.

A cukorkiviteli prémiumok. A cukorkiviteli prémium eltörlése iránti konferencia ügyében az elmúlt héten ismét többrendbeli híresztelés volt forgalomban. Legfontosabb ezek közül Curzon angol külügyi államtitkárnak az alsóházban tett nyilatkozata, mely szerint Anglia elfogadta Belgium meghívását a cukorkonferencián való részvételt illetően és úgy tudja, hogy hasonló nyilatkozatot adtak a többi államok is. A német kormány minden közvetett és közvetlen prémium megszüntetésén fáradozik; továbbá nyilvánvaló, hogy Franciaország cukoripara indirekt kedvezményeinek mellőzését tűrni nem hajlandó. Látnivaló tehát, hogy nem sok sikerrel kecsegtet az esetleg összejülő konferencia.

Budapesti hitelezői védegyelet. Az egyesület múlt évi tevékenységéről a következőkben számol be: Az elmúlt 1897. egyleti évben összesen 674 fizetési beszüntetési eset lett bejelentve, az előző év 590 esetével szemben. Ezek közül azonban csak 437 esetben alakult csoport 1.989.000 forint érdekeltiséggel, az előző év 401 esetével, 1.113.000 forint érdekeltiséggel szemben. A tárgyalás esetek közül esik: a) Budapestre (Kőbánya, Ó-Buda) 57 eset 204.000 forinttal, szemben az előző év 49 esetével és 140.000 forint érdekeltiséggel; b) Vidékre 380 eset 1.185.000 forintnyi érdekeltiséggel, szemben az előző év 352 esete és 1.073.000 forintot tevő érdekeltiséggel. A 437 eset közül 116 esetben 362.000 forint érdekeltiséggel csőd nyitottat, míg a csődök száma az előző évben 121 volt, 302.000 forint érdekeltiséggel. Csőd nélküli fizetésképtelenség 321 esetben volt 1.027.000 forint összeredekeltiséggel, az előző év 280 esetével, 811.000 forint érdekeltiséggel szemben. Egység útján 289 eset rendeztetett 1.018.000 forint érdekeltiséggel, szemben az előző év 262 esetével és 850.000 forint érdekeltiséggel. Eszerint a lefolyt egyleti évben az esetek 66¹/₁₀ %-a rendeztetett, az előző év 65¹/₁₀ %-ával szemben, míg az érdekeltiségi összeg szerint az egységileg rendezett összeg az összeredekeltiséggel 77¹/₄ %-át teszi ki, a múlt évnek 77¹/₄ %-ával szemben. Az elmúlt 1898. évből függően maradt esetek leg többnyire rendeztettek. Azon esetek, melyekben kizárólag a védegyelet tagjainak követeléseit rendeztettek egység útján, ez évben is igen számosak voltak.

Allandó kiállítás az iparcsermokban. Az ünnepekre való tekintettel a kereskedelmi múzeum allandó kiállítása a városi iparcsermokban a nagyhéten pénteken és szombaton délelőtt 9—2-gig, husvét hétfőn pedig délelőtt 9—12-gig és délután 3—6-gig lesz nyitva. Husvétvasárnapján a látatok zárva maradnak.

Malomhivatalnokok egyesülete. Az egyesületben ifj. Schmidt József fog a hónap 16-án felolvasást tartani. „A malmászat mellékéi”-ről.

Fizetés-megszüntetés. Mint Bécsből jelentik, az ottani Schuber Gusztáv és társa papírkereskedő-czég fizetése képtelenné lett. Az adósságok 100.000 forintra rugnak.

Kőbányai sertés piac, április 7. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 58—59 krajczár. Közép (páronként 251—320 klgrig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő súlyban; 59—59¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli súlyban) 58—59¹/₂ krajczár, közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) 58—58¹/₂ krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 58—59 krajczár. Sertéslelészám: 1898. április 5. napján volt készlet 29.097 drb, április 6-án felhajtott 380 drb, április 6-án elszállított 270 darab, április 7-ére maradt készletben 29.207 darab. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, április 7. A ferencvárosi petroleumraktárnál lévő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. április 6-án érkezett 361 drb. Készlet 336 darab, összes felhajtás 717 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 554 drb; elszállítatlan maradt 163 drb. Napi árak: 120—180 kilós 55—60 krajczár, 220—280 kilós 55—60 krajczár, 320—380 kilós 55—59 krajczár, öreg nehéz 50, malacz 36—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti gazdasági és tenyészmehavásár, április 7. (A budapesti közbárány és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 205 drb, ugymint: jármos ökör, közép minőségű 57 drb, fejős tehén: tarka 122 drb, nyágházi 19 drb, Jármos bivaly 6, tenyész-bika 1. Igásmarha után a kereslet igen gyenge, fejős tehenekre is kevesebb vevő volt mint a múlt héten. Következő árak jegyzetettek: Jobb minőségű jármos ökör 22—28 forinttal. Fejős tehenekeért és pedig: tarka, kevert származású tehén 70—110 frt, bonyhádi tehén 120—160 frt.

Budapesti szurómarhavásár, április 7. A mai vásárra felhajtottak: 1198 drb belföldi élő borjut, 1428 drb élő bárányt, 18 drb belföldi öltött borjut, 3772 drb öltött bárányt. A borju- és bárányvásár hangulata élénk volt. Jegyzett árak: Élő borjuk: belföldi 26—38 forint, kivételesen 40 forint sulyra, Öltött borju: belföldi 30—40 forint sulyra, élő bárány: 4—10.75 forint, öltött bárány 2.50—10.50 forint párja.

Budapesti vágómarhavásár, április 7. (A budapesti közbárány- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 2052 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1316 drb magyar és tarka ökör, 312 drb magyar és tarka tehén, 248 darab szerbiai ökör, 7 drb szerbiai tehén, 95 darab bika és 76 darab bivaly. Minőség szerint 478 darab elsőrendű hízott, 1730 drb középminőségű és 204 drb alacsony minőségű ökör. A kisebb felhajtás következtében szilárdabb irányzat mellett az árak 100 kilogrammonként átlag 1 forinttal emelkedtek. Hogy a jegyzett árak a múlt heti árakat meg nem haladják, az az oka, hogy az e héten felhajtott minőség nem teli meg a múlt hetiek mértékét. Következő árak jegyzetettek: Hízott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 29—32 forintig, kivételesen 32¹/₂ frtig, hízott magyar és tarka ökör, középminőségű 25—28 frtig, alacsony minőségű magyar és tarka ökör 21—25 frtig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 21—30 forint, magyar tehén, középminőségű 21—30 frtig, szerbiai ökör, jobb minőségű 25—29 frtig, szerbiai középminőségű 22—24 frtig, szerbiai bika 22—29 frtig, szerbiai bivaly 17—21 frtig, métermézeinkint elsősúlyban.

Bécsi szurómarhavásár, április 7. A mai vásárra felhozottak 7055 darab borju, 905 darab élő sertés, 1951 darab öltött sertés, 138 darab öltött juh és 18361 darab bárány. Az ünnepi nagyobb szükséglet következtében a borjuvásár kezdetben élénk volt, később azonban az irányzat láthatóan gyengült és a vásár lanyhán zárult. Öltött sertést multheti áron könnyen lehetett eladni. A birkavásáron jó kereslet mutatkozott és az árak valamivel javultak. Eladott: öltött borju 34—44 kr, I. min. 46—54 kr, igen finom minőségű 56—60 kr., kivételesen 62 kr., fiatal sertés 33—43 kr, öltött nehéz sertés 50—54 kr, prima süldő 42—52 kr., öltött juh 26—40 kr. kilonként. Bárány 4—10 forint, prima 12—16 forint párja.

Pénzügy.

Megtagadott tőzsdéi jegyzés. A Pesti hazai takarékpénztár-egyesület, amely eddig zálogleveleit és községi kötvényeit jobbra Ausztriában helyezte el, az osztrák járadékadó miatt újabban Németországban próbálja műveleteit értékesíteni. A Dresdener Bank útján 4%-ot kamatozó kötvényeit a berlini tőzsdére akarta legutóbb 40 millió korona összeg

ben bevezetni, de a berlini tőzsde előjárása a tőzsdei jegyzést nem engedélyezte sőt, az Aeltesten-Kollegium mint felelősségi hatóság a Dresdener Bank emiatti panaszát is visszautasította. A berlini tőzsdekörök ezen eljárása annál feltűnőbb, mert más budapesti pénzintézetek hasonló papírjait minden ellenvetés nélkül már korábban jegyzésre bocsátották. A Pesti hazai takarékpénztári mindenesetre kellemetlenül érintheti ez az incidens, amely azt mutatja, hogy az első német tőzsdepiac intézőkörei a Pesti hazai első takarékpénztár műveleteit nem tartja alkalmasnak arra, hogy azoknak Németországban közforgalmi jelleg tulajdoníthatók.

Az angol bank kamatlábemelése. Mint Londonból jelentik, az angol bank kormányzótanácsa ma a leszámítási kamatlábat egy egész százalékkal, 3%-ról 4%-ra emelte föl. Az utóbbi hetekben oly tetemes volt az aranykiszivárgás az angol bankból, hogy már előbb várták a banktól a discontó felemelését. De tekintettel arra, hogy a kamatlábemelés a jelenlegi háborús viszonyok között felette alarmizáló hatással lett volna a pénzpiacra, a bank nem tudta magát erre az intézkedésre elhatározni. Ugy látszik azonban, hogy a viszonyok kényszerítő hatása erősebb volt, semhogy az angol bank magát az alól továbbra is kivonhatta volna. New-Yorkban tegnap egy font sterling 4 dollár 83³/₄ centessel értékelte, holott a paritásos érték körülbelül 4 dollár 84¹/₂ cents. Aranykivitel Londonból az Egyesült-Államokba emellegre jövedelmező és a veszély, hogy az arany kiszivárgása Angliából, illetve Európából Amerikába nagyobb mérvet fog még ölteni, imminenssé vált. A magánkamatláb Londonban az utóbbi napokban már 3%-ig emelkedett és a hivatalos kamatlábemelés mindezeknél fogva elkerülhetetlenné vált.

Német bankházak egyesülése. Németországban legújabbán mindgyakoribb eset magánbankházaknak részvénytársaságokkal való egyesülése. Néhány nap előtt híresztelték, hogy a berlini Warschauer Róbert és társa-czég fuzionált a darmstadti bankkal, mely egyesülés azonban nem változtatna nevezett cégnek a bécsi Union-bank-csoportban elfoglalt állásán. Más értesülés szerint a Bachmann Hermann-czég alakulna át részvénytársasággá a darmstadti bank segítségével. Ez utóbbi hír azonban nem bizonyult valósnak. A darmstadti bank ugyanis tegnap elhatározta, hogy részvénytőkéjét 25 millió márkával emeli. Ezen 25 millióból 20 millió márkát arra fordítatik, hogy a bank ennyi betéttel lépjen be a Warschauer Róbert és társa czégbe üzletársnak. E szerint tehát csakugyan társasági viszony keletkezik a Warschauer Róbert és társa czég s a darmstadti bank között, de nem akként, hogy maga a czég megszűnne.

Közlekedés.

Budapesti villamos vasút. A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság ma délelőtt tartotta közgyűlését. Az igazgatóság jelentése részvétellel emlékezik meg a részvénytársaság vezérigazgatójának: verőcei Balázs Mórnak, a múlt évi augusztus hónapban történt elhalálzásáról és azt indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvileg adjon kifejezést a fájdalomnak. Jelenti egyszersmind az igazgatóság, hogy a vezérigazgatói állásra botfai Hűvös József királyi tanácsost sikerült megnyerni, aki a társaságnak megalakulása óta élénk részt vesz az ügyek intézésében. Áttérve az üzleti részre, jelenti az igazgatóság, hogy, noha az 1897. év, amely az ezredéves országos kiállítás rendkívüli esztendejét váltotta föl s így a forgalom a rendes mederbe tért vissza, az üzleti eredményekben (az 1898. évi évi viszonyitva) mégis kielégítő emelkedés mutatkozik. Az 1897-iki üzletév összforgalma 1.494.289 forint 59 krajczár bruttó bevételt eredményezett. Javasolja az igazgatóság, hogy az alapszabályszerű levonások után fennmaradó összegekből a részvényeseknek 7. számú szelvénye 10 forinttal (10 százalék), az évi üzleti jegyek 5. számú szelvénye pedig egyenként 5 forinttal váltsassék be. A kifizetés az angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél történik április hónap 8-ától kezdve. A közgyűlés a jelentést, miután Hűvös József királyi tanácsos vezérigazgató a részvényesek részéről fölvetett néhány kérdésre néve a választ megadta, tudomásul vette s a fölmentvényt

megadta. Végül az igazgatóságba a most kilépett Scheyrer Györgyöt és Schwieger Henriket újból megválasztották.

Bustiehradi vasút. A bustiehradi vasút igazgatósága megállapította a mérleget. Az 1897. évi tiszta nyereség az A) betűs részvényekre 1,729.355, a B) betűs részvényekre 3,168.791 forint, úgy, hogy az osztalék az A) betűs részvényekre 76-50, a B) betűsökre 26 forint.

Kereskedelmi cégjegyzések.

- a) Új cégek.**
- Beregszászi törvényszék** Illés Dávid kályha, edény és háziipar, Ungvár.
 - Sz.-Fehérvári** Wéisz József szatóc, Kálóz.
 - Temesvári** Klausner Rozália ékszerész aranyműves, Temesvár.
 - „ Váltóüzlet „Fortuna”, Hartmann A. váltóüzlet Temesvár.
 - „ Podany Wenczel kézműárkereskedő, Temesvár-Erzsébetváros.
 - Zilahai** Reich Adolf eczetgyártási üzlet, Zilah.
 - Zombori** Czeicz Aladár vegyeskereskedő, Bács-Kula.
 - „ Bernhardt Ferenc szatóc, Brestovác.
 - K.-Vásárhelyi** Moskovics Márton és Társa kereskedők, Kovászna.
 - Temesvári** Politzer Testvérek rövid- és diszárkereskedők, Temesvár.

b) Cégmegszűnések.

Temesvári törvényszék Wolf Izsó, Temesvár.

c) Új részvénytársaságok és szövetkezetek.

- Aranyos-Maróti törvényszék** „Istványos községi hitelszövetkezet”, Istványos.
- Eperjesi** Bzrevicze és vidékének gazdasági, fogyasztási és hitelszövetkezete Berzevicze (cégjegyzők: Bernyik Endre és Medvák József).
- Karánsebest** Severineana kereskedelmi részvénytársaság Karánsebes. Alaptőke 58.500 forint. Elnök: Kuresku Illés.
- Nyíregyházi** Nyírmadai takarékpénztár részvénytárs. Nyír-Mada. Alaptőke 100.000 forint, 1000 darab 100 forintos részvény. Vezérigazgató: Krausz Móricz.
- Nagy-Kikindai** „Csenei hitelszövetkezet”, Csene.

d) Cégváltások.

- Budapesti törvényszék** Belyárosi takarékpénztár részvénytársaság Budapest Adler Lajos igazgatósági tag cégjegyzése megszűnt.
- Lőcsei** Késmárki bank-részvénytársaság, Késmárk. Dr. Matyasovszky Elemér igazgatósági tag bejegyzetett. Engel A. József cégjegyzése töröltetett.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, április 7.

A mai gabonatőzsdén teljes volt a hausse győzelme a határidőpiacon. Az egész vonalon nagyban vásároltak; az ősi terminusokat főleg a Csehországból érkezett fagyhírek következtében. A buza 12—15 krajczárnyi, a rozs 6—8 krajczárnyi, a zab 20 krajczárnyi áremelkedést ért el. Tengeri csak 4—5 krajczárral javította az árát.

A mi a folyó határidőket illeti, most már rohamosan közeledünk a tavaszi szállítással kötött ügyletek lebonyolítási idejének végéhez, jöllehet a teljesítési idő második hónapjának csak ma mult el az első hete. Daczára ennek összevissza már csak tizenegy munkanap áll rendelkezésre, tekintettel arra, hogy ránk virradnak holnap az ünnepek és, figyelembe véve azt is, hogy a folyó hó huszonötödikére van kitűzve a felmondási határidő utolsó napja. A contremine tehát, ha má nem rendelkezik a szállítási anyag felett, azt ugyan a hátralevő elég kurtára szabott időben sem a vidéken, sem a fővárosban már megvásárolni, átvenni és összeállítani nem bírja, jelentékeny tételekben semmi esetre sem. Nem szólnunk a nagy anyagi áldozatokról, amelyeket az áru beszerzése involválna, mert ezek kockázatát nem riasztaná vissza az eladókat, ha a felmondás által valamelyes eredményt remélhetnének, ha azt gondolhatnák, hogy a szállítás még az utolsó

órában előnyükre változtatná az irányzatot; nem szólnunk továbbá ama nyilvánvaló nehézségekről, amelyekbe ütköznenek egyáltalában a tagadhatatlan árnyánynál fogva a terjedelmesebb vásárlások, sőt eltekintünk a számszerinti disparitástól is, amely a készáru ára és a határidő árfolyama között, ez utóbbinak vehemens emelkedése és az effektív gabona aránylag nyugodt tendenciája daczára még mindig kérdőjelként lebeg a két jegyzés között. Mindezt figyelmen kívül hagyhatjuk, mert élvégre mindeme nehézségek nem mondhatók leküzdhetetlen akadályoknak. Elegendő, hogy rámutassunk csupán a fizikai időre, amely most már a szállítási előkészületeket ugyszólván lehetetlenné teszi. Miután pedig bejelentésre kész tételek sem helyben nem találhatók, sem utban nincsenek, kétséget nem szenved, hogy a contremine semmi körülmények között sem lesz képes kötelezettségének megfelelni. Vonatkozik pedig e kitétel nemcsak a buzára, hanem a zabra nézve is. Rozsban, amint ismételve említettük, az engagement a maga rendes útján bonyolódik le. Ma is 5500 métermázsát mondottak fel és az árfolyamokban nines is jelentékeny változás, tavaszi rozsban egyáltalában alig van már forgalom. Buzában és zaban azonban nemcsak hogy van üzlet, hanem ha a kulissza mögé tekintünk és nézzük, hogy kicsodák a mostani vevők a határidőkben, hát úgy rémlik, mintha e két cikkben a hátralevő néhány hét alatt még orgiákra készülné a hausse.

A mai forgalomban kézzel fogható jeleivel találkozunk a tendenciának és jegyzett este az áprilisi buza 12.77 forintot, az áprilisi zab 7.10 forintot, míg az áprilisi rozs 6.67 forinton maradt. A május-juniusi határidőket, illetve a buzánál 48 krajczárnyi, a zabnál öt-tíz krajczárnyi deport mutatkozik.

Az áruelszámoló iroda-mai fizetési napja minden zavar nélkül mult el. A következő likvidációs nális árfolyamokat állapították meg: buza 12.73 forint, rozs 8.65 forint, zab 7.00 forint.

A készáru forgalomra nézve kevés a jelenteni való, az árak alig változtak.

Amerikában most az üzlet a politikai viszonyok behatása alatt áll, tehát nem is mérvadó az európai vásárokrá.

Tegnap megint a közeli határidők veszettek csekélységet árfolyamukból, míg a júliusi és decemberi terminus 1/8—1/4 centtel emelkedett.

Ma a kontinántális vásárok szilárd irányzatot jelentettek, jelentékeny árváltozás nélkül.

Buza.

Elkel 20000 métermázsza fentartott árak mellett a forgalom felét idegen áru képezte.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség 1000 mázsában	é vagy új	származás	Állhatatlan kint vagy hárban.	minőség megjelölés	átadási hely	ár netto 100 mázsán	áru 100 mázsán
100	új	tiszta	76	—	Budapest	18.87 ¹ / ₂	300
100	„	„	75	—	„	18.25	„
200	„	„	75	—	„	18.25	„
400	„	„	74	—	„	18.10	„
800	„	„	73	—	„	18.45	„
2000	új	„	74	—	„	18.10	„
200	„	„	74	—	„	18.10	„
1200	„	bácskai	75	—	„	18.27 ¹ / ₂	„
3500	„	oláhországi	78	transzító	„	18.20	„
5700	„	„	73	„	„	18.20	„
1000	„	oroszoszági	72	„	„	10.85	„

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 80.400 métermázsza buza és 66.900 métermázsza liszt, a Silosban 5100 métermázsza buza. A nyugotiban 8781 métermázsza buza, 545 métermázsza liszt.

Határidőüzlet buzában: Tavaszi májusi és ősi buza irányzata szilárd, az árak lényegesen emelkedtek.

Hivatalos jegyzések buzában.

F. A. J.	min. súly hektol.	100 kilogr. készp. frtól	100 kilogr. készp. frtól	100 kilogr. készp. frtól	100 kilogr. készp. frtól
Tiszavízlelt	74	12.85	12.95	75	13.05
„	76	13.15	13.20	77	13.30
„	78	13.45	13.55	79	13.60
Fővárosi	74	12.80	12.90	75	13.00
„	76	13.10	13.15	77	13.25
„	78	13.40	13.50	79	13.55
Fővárosi	74	12.85	13.00	75	13.10
„	76	13.20	13.25	77	13.45
„	78	13.50	13.60	79	13.90

12.50, román áru 12.75 forinton jegyezték április-augusztusi szállításra.

Prága, április 7. Adózott trippló szesz nagybán 55.1/2-55.25 forint azonnali szállításra.

Berlin, április 7. Szesz helyben 47.20 márka = 27.71 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint á 10,000 literszázalék.

Stettin, április 7. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 47.50 márka = 27.89 frt.

Boroszló, április 7. Szesz (50-es) pr. áprilisra 66. — márka = 38.74 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 46.30 márka = 27.18 frt.

Hamburg, április 7. Szesz áprilisra 24.25 márka = 14.24 frt; május-júniusra 24.25 márka = 14.24 frt.

Páris, április 7. Szesz folyó óra 47.25 frk = 24.91 frt; májusra 46.25 frk = 24.38 frt; négy első óra 45.50 frk = 23.99 frt.

Cukor.

Prága, április 7. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.325 frt, okt.-decz. szállításra 12.40 forint.

Hamburg, április 7. Nyers cukor f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.10 márka, májusi szállításra 9.15 márka, augusztusi szállításra 9.40 márka.

Páris, április 7. Nyers cukor (88 fok) kész áru 28.50-29. — frk, fehér cukor áprilisra 31.1/2 frank, májusra 31.25 frk, 4 óra máj-tól 31.1/2 4 óra, okt.-tól 30.3/8 frk.

London, április 7. Jávacsukor 11 1/2 shilling, ártartó.

Olajok.

Páris, április 7. Repezeolaj folyó óra 53.25 frk (= 25.07 frt); májusra 53.50 frk (= 25.19 frt); 4 óra máj-tól 54. — frk (= 25.42 frt); 4 utolsó óra 51.75 frk (= 25.77 frt).

Hamburg, április 7. Repezeolaj helyben 50.50 márka (= 29.65 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, április 7. Repezeolaj májusra (hortóval) 56. — márka (= 32.29 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Petroleum.

Hamburg, április 7. Petroleum helyben 5.05 márka = 2.96 frt.

Antwerpen, április 7. Petroleum fin. helyben 15.3/8 frank = 7.26 frt.

Bréma, április 7. Petroleum fin. helyben 5.10 árma = 2.99 frt.

Newyork, április 7. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.70 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.65 cents; United Pipe Line Certificated áprilisra 75. —; nyers petroleum áprilisra 6.35 cents.

KÜLFÖLDI GABONATÓZSDÉK.

Bécs, április 7. A határidőpiacra ma nyugodt hangulat, de szilárd irányzat uralkodott. A deport tavaszi és május-júniusi buza között 25 kiral zsugorodott össze.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 12.51-12.52 május-júniusra 12.27-12.29, őszre 9.48-9.50, rozs tavaszra 8.97-8.98, tengeri május-júniusra 5.58-5.60, július-augusztusra 5.69-5.71, zab tavaszra 7.28-7.30 forinton.

Boroszló, április 7. Buza helyben 19.40 márka (= 11.39 frt) sárga. Buza helyben 19.30 márka (= 11.33 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.75 frt). Zab helyben 15.40 márka (= 9.04 frt).

Páris, április 7. (Megnyitás.) Buza folyó óra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza májusra 29.10 frank (= 13.49 frt). Buza máj-tól 4 óra 27.50 frank (= 13.10 frt).

frt). Rozs májusra 18.25 frank (= 8.63 frt). Rozs július-aug-ra 17.40 frank (= 7.29 frt).

Páris, április 7. (Zárlat.) Buza folyó óra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza májusra 29.10 frank (= 13.87 frt).

London, április 7. Gabona nyugodt de szilárd. Buza 1/2 sh.-gel magasabb, zab elvéve 1/4 sh.-gel drágább.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, április 7. A mai tőzsde kedvező irányzattal indult arra a hírre, hogy a nagyhatalmak közbenjárni szándékoznak a Spanyolország és az Egyesült-Államok közti viszálykodás bekés elintézésé érdekében.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 355.25 355.50, Anglo-bank 158.25, Union-bank 297. —, Magyar Jelszóbank 254.50, Magyar hitelrészvény 375.50, Osztrák - magyar államvasut 344.50-345. —, Déli vasut 75-75.25, Tiamvay 506, Alpesi bányá 152.25-152.80, Rimamurányi 252.50-251.75, Magyar általános köszénbánya 111.50-114, Salgótarjáni 622, Magyar aranyjárdék 121.15, Magyar koronajárdék 99.35, Török sorsjegy 57-57.20, Német márka 58.76.

Dél előtt 11 óraker zárlnak: Osztrák hitelrészvény 355.25, Magyar hitelrészvény 375.50, Länderbank 221.50, Osztrák-magyar államvasut 344.50, Déli vasut 75. —, Alpesi bányá 152.50, Rimamurányi 251.50, Májusjárdék 102.25, Török sorsjegy 57.10.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 355. —, Magyar hitelrészvény 375.25, Länderbank 221.50, Union-bank 296.50, Anglo-bank 158.75, Bankverein 265. —, Osztr.-magyar államvasut 344.50, Déli vasut 75. —, Elbevolgyi vasut 259.75, Északnyugoti vasut 244. —, Alpesi bányá 152. —, Rimamurányi 250.50, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajárdék 99.35, Török sorsjegy 58.90, Német márka 58.77, Török-dohányrészvény 131.15.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.20, Magyar koronajárdék 99.35, Tiszai kölcsönsorsjegy 140.50, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.30, Magyar hitelrészvény 374.25, Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 160. —, Kassa-oderbergi vasut 191. —, Magyar kereskedelmi bank 1408. —, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.25, Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 250.75, Rimamurányi vasrészvénytársaság 250. —, 4.2% papírjárdék 102.25, 4.2% ezüstjárdék 102. —, Osztrák aranyjárdék 121.80, Osztrák koronajárdék 102.20, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 136.75, Osztrák hitelsorsjegyek 204.50, Osztrák hitelrészvény 354.50, Angol-osztrák bank 158.80, Ünio-bank 296.50, Bécsi Bankverein 265. —, Osztrák Länderbank 221.50, Osztrák-magyar bank 921. —, Osztrák-magyar államvasut 344.25, Déli vasut 75. —, Elbevolgyi vasut 259.25, Dunagőzhajózási részvény 445. —, Alpesi bányarészvény 151.90, Dohányrészvény 131. —, 20 frankos 9.53, Császári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 58.75.

Bécs, április 7. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 354.87, Magyar hitelrészvény 374.50, Anglo-bank 158.50, Bankver. 265. —, Union-bank 296. —, Länderb. 221. —, Osztrák-magyar államvasut 344.12, Déli vasut 75. —, Elbevolgyi vasut 259.50, Északnyugoti vasut 243.75, Török dohányrészvény 131.25, Rimamurányi vasmű 251. —, Alpesi bányá 151.80, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajárdék 99.35, Török-sorsjegy 57. —, Német márka azonnali szállításra 58.80.

Berlin, április 7. Májusi járadék 102.10, Ezüstjárdék 101.90, Osztrák aranyjárdék 103.80, Magyar aranyjárdék 102.90, Magyar koronajárdék 100.10, Osztrák hitelrészvény 222.20, Osztrák-magyar államvasut 146.75, Déli vasut 33. —, Bustiehrádi vasut 290. —, Osztr. bankjegy 170.10, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 170. —, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.10, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.50, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 93.25, Laura-kohó 182.60, Harpeni 177.60, Olasz központi vasut 134.25, Török sorsjegy 114.50.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 222. —, Osztrák-magyar államvasut 146.60, Déli vasut 33. —, Magyar aranyjárdék 102.90, Disconto-társaság 199.60.

Frankfurt, április 7. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 88.60 4% osztr. aranyjárdék 103.65, 4% magyar

aranyjárdék 102.85, magyar koronajárdék 100.15, osztr. hitelrészvény 301.50, osztr.-magyar bank 787. —, osztr.-magy. államvasut 297. —, déli vasut 66.50, bécsi váltóár 170. —, londoni váltóár 20.51, párisi váltóár 80.75, bécsi bankverein 225.87, villamos részvény 139. —, alpési bányarészvény 129. —, 3% magyar aranykölcsön 90.35, 4.2% papírjárdék 86.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 7. (Utőtőzsde.) Osztr. hitelrészvény 301.25 osztrák-magyar államvasut 297. —, déli vasut 66.67.

Hamburg, április 7. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.40, osztrák hitelrészvény 301. —, osztrák-magyar államvasut 742.50, déli vasut 157. —, olasz járadék 93.60, 4% osztr. aranyj. 103.60, 4% os magyar aranyjárdék 103.25. Az irányzat nyugodt.

Páris, április 7. Uj 3% francia járadék 101.60, 3%-os francia járadék 103.15, 3 1/2%-os francia járadék 107.10, Osztrák földhitelintézet 1279, Länder-bank 490, Osztrák aranyjárdék 101.95, Déli vasuti elsőbbség 390.50, Alpesi bányá 331. —, Török sorsjegy 105.50, Olasz járadék 93.35, Spanyol kölcsön 48.50, Ouomanbank 553.50, Rio Tinto 727.50, Debeers 681. —, Eastrand 110. —, Chartered 72.75 Randfontein 40. —.

London, április 7. (Zárlat.) Angol consolsok 111.3/8, déli vasut 7. —, spanyol járadék 48.3/8, olasz járadék 92.1/8, 4% magy. aranyjárdék 101.75, 4% rupia 63/8 Canada pacificvasut 82.7/8, leszámítolási kamatláb 2.1/2, ezüst 26. Az irányzat szilárdabb.

New-York, április 7. Ezüst 56. —.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 7-én reggel 7 óraker.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék, Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék. Lists various stations like Arvad, Pola, Lesina, Sarajevo, Torino, etc.

A légnyomás maximuma Közép-Európán át húzódik és Franciaországtól terjed a Fekete-tengerig. A régi depresszió megmarad északkeleten, új depresszió nyomán láthatók északnyugaton.

Házánkban az esőzés megszűnt és az idő jobbra kiderült. A hőmérséklet múlt éjjel még nagyon alacsony volt, sőt több helyen a fagypont alá ment, de a nappali órákban alkalmasint a felmelegedés általános lesz.

További enyhülés és száraz idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Április 7-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérs, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizmérs, Vizállás reggel, Áradás v. apadás. Lists rivers like Schárding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

Felölös szerkesztő: Liposey Adám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. április 7-én.

Main table containing market data for various securities, including government bonds (I. Államadósság), bank shares (V. Bankok részvényei), and other financial instruments. It includes columns for item names, prices, and exchange rates.

Table titled 'Magyar rugyantaárnyár' listing various types of securities and their prices.

Table titled 'XIII. Közteked. vált. részv.' listing public utility shares and their prices.

Table titled 'XIV. Sorsjegyek' listing lottery tickets and their prices.

Table titled 'XV. Pénzremék' listing gold and silver coins and their prices.

Table titled 'XVI. Váltak árfolyamai (látra)' listing exchange rates for various currencies.

Table titled 'XVII. Hattáridőre kötött értékp.' listing securities with a six-month maturity and their prices.

Table titled 'Lezároló árfolyamok' listing closing exchange rates for various currencies.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a vilácsi posta-restauro kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbeli díj illeték is fizetendő. — Csak az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közléses levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

22

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **Ösv. Balasovits Györgyné** nagyzásze.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Kiszenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór** dohányüzlete.
- IV. „ Farsch-bazár **Déval Józsefné** dohányüzlete.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Hemetsch A. J.** dohányüzlete és újságüzlete.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohányüzlete.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Morano Janka** dohányüzlete.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wellák Zs. mond** dohányüzlete.
- VI. „ Jerež-körút 54. szám **Breuer nővérak** dohányüzlete.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Hohomay Ilona** dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Hekler Róza** dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frenk J.** dohányüzlete.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohányüzlete.

ugyan helyeken mindennemű felvilágosítások készségeken megadatnak.

LEVELEZÉS.

- Szép szép** szöke hölgyt kit nap (estérőlkötő) a helyi pályaudvartól a Váci-utczájá kiserem felkarem adjon alkalmat a megismerkedésre. Szives válaszát „Nem hánja meg” jelge alatt kérem. 3580-1
- Jris** jelge alatt levél van a kiadóhivatalban. 3584-1
- Rida** levele van a kívánt helyen. 3584-1
- Fiatal csinos** özvegy asszony 600 ft évi jövedelemmel ismeretséget önjai köntoly előkelő férfival, házasság nincs kívárva. Levelek „Komoly” jelge alatt a kiadóhivatalba küldendők. 3589-1
- Rosszaság!** Mindent megboesátok ha a multkorai levelemben említett kéresemet teljesítet. Tisztelettel a megkérő. 3590-1
- Örnagy 40** levele van. 1061-1

HÁZASSÁG.

- Vidéki** gépészmester, kinek igen szép évi hízatos jövedelme van, öljait házasság czéljából megismerkedni csinos, háziasan nevelt izr. hölgygyel. Hozományra nem reflektál. Levelek „Barna gépész” jelge alatt a kiadóhivatalban czimzendők. 3482-2
- Férjhez** szeretném adni 19 éves nagyon szép nőresemet oly in tellj ens urhoz, kinek legalább 1300 ft tiszta jövedelme van. Levelek „Gizi 19” czimzen a kiadóba intézendők. 3484-2
- Szép megjelenésű** férfi 2500 ft évi hízatos jövedelemmel eszmos leány vagy özvegy asszony ismeretséget keresi 12 éven felüli házasság czéljából. Néhány ezer ft hozomány megköveteltatik. Levelek „Baldog otthon” alatt kérek a lap kiadóhivatalába. 3582-2
- Nagyobb** gazdaság ispánja vagyok, minden ismeretség hiányán ez uton szeretnék megismerkedni házasság czéljából oly háziasan nevelt szerény igényű csinos hölgyvel kiáltsai élettel kedvelni. Magamról még megjegyzem hogy 28 éves izr. vallásu vagyok. Levelek „Falusi élet” czimen a kiadóhivatalba küldendők. 3582-2

ALLÁST KERES.

- Kereskedő-segéd.** kitűnő bizonyítvánnyal ellátva, több évi gyakorlati állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3482-2
- Középkorú** intelligens nő, ki a háztartás minden ágában járatos, mint háztartóznő kíván alkalmaztatni. Czime a kiadóhivatalban meghudható. 3334-3
- Magyar bonne** folyó hó 15-ére belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3480-2
- Házitanitónak** ajánlkozok tanító-képesű hallgató, ki éterem nagy jártassággal bír, szerény igényekkel, esetleg ellátásért. Szives megkeresést a kiadóhivatal továbbít. „Törökó ifju” czimen. 3282-3
- Pénztárnoknő,** kinek e téren több évi jártassága van, állást keres. Ajánlatokat „Pénztárnoknő” jelge alatt a kiadóhivatalba kér. 3513-3
- Intelligens** fiatal nő, felolvasónő, társalkodónő állást keres. Beszél magyarul, németül és franczián. Czim a kiadóhivatalban. 3516-3
- A vidéki** háztartás minden ágában járatos fiatal nő gazdasági állást keres. E téren több évi jártassággal bír. Beszél magyarul, németül és tótul. Czim a kiadóhivatalban. 3540-3
- Pénzügyi tisztviselő,** mérlegképes könyvelő, magyar és német leveles, debütáni foglalkozást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3534-3
- Okleveles** tanító, nevelőnő állást keres. Tanít az elemi és polgári iskolai tananyagokan. Kivül, franczia nyelvet, zongorát ugyiszákon kezimunkál. Czim a kiadóhivatalban. 3528-3
- Állást keres** egy kereskedő segéd, ki már mint üzletvezető is volt alkalmazva a főváros legnagyobb fűszerkereskedésének egyikében. Leveleket „Fűszeres” jelge alatt körvéti a kiadóhivatal. 1288-3

- Zanító jelölt** hozitanitónak, esetleg nevelőnek ajánlkozok intelligens családban. Ki a legjobb referenziaikkal rendelkezik és a népszerű kiváló tehetséggel bír. Czim a kiadóhivatalban. 3294-3
- Csinos, fiatal** helyi, ki már mint elárusító több üzletben volt alkalmazva és e téren nagy jártassággal bír, elárusító állást keres, nagyobb üzletben. Leveleket „A. B.” jelge alatt keret a kiadóba. 3124-3
- Csinos** fiatal leány háztartóznő állást keres. Levelek „30 év” jelge alatt e laphoz intézendők. 3418-3
- Három-négyezer** forint biztosított felvétellező hivatalnok házasodni állást öljaita a fővárosban elnyerni. Szives megkereséseket „Biztosíték” alatt kér a lap kiadóba intézni. 3242-3

ALLÁST KAPHAT.

- Gazdasszony** keresetük vidékre özv. magányos urhoz. Czim a kiadóhivatalban. 3478-4
- Fodrászno** keresetük ik. Czim a kiadóhivatalban. 3492-4
- Ügyes** közleány felvétetik elsőrangú varrónőül. Czim a kiadóhivatalban. 3448-4
- Tanulóleány** hzetes mellett felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 3446-4
- Franczia nő** a franczia nyelv tanításáért lakást kaphat. Czim a kiadóhivatalban. 3532-4
- Okleveles** gyermeknevelő azonnali belépésre keresetük. Czim a kiadóhivatalban. 3808-4
- Tanuló** leány egy nőruha szabónőül azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 3286-4
- Német** vagy franczia bonne egy 5 és fél éves fiucska mellé fél napra esetleg egész napra keresetük. A czim megüldható a kiadóhivatalban. 3104-4
- Tanoncz** egy vidéki fűszer-kereskedésbe azonnal felvétetik. Irásbeli ajánlat e lap kiadóhivatalába küldendők. „Tanoncz” jelge alatt. 3520-4
- Tanuló** jó házból festészeti műterembe felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 1058-4

OKTATÁS.

- A német** nyelv oktatására keresetük egy tanító két gyermek mellé. Czim a kiadóhivatalban. 3548-5
- A német** nyelv alapos oktatására ajánlkozok egy fiatal nő szerény díjazás mellett. Levelek „Eszak-német” jelge alatt e lap kiadóhivatalba küldendők. 3420-5
- Hegedű** tanárnő, kinek még néhány szabad órája van, szerény díjazás mellett óvatlan oktatást. Szives megkeresést „Tanárnő” jelge e laphoz kér czimezni. 3896-5
- Czimbalmozni!** Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általam feltalált legújabb és legkönnyebb magyar rendszer (metódus) szerint, háznál és házon kívül, ugyszintén vidékre is tanító pontos és kimerítő magyarázat után (posta f. dultával). Czim a kiadóhivatalban. 3620-5
- Angol** nyelvből önjaitok órákat venni, ki ennek tanítására vállalkozik, az irjon „N. N.” jelge alatt e lap kiadóhivatalába. 3530-5
- Zongora-** tenár keresetük gyígyemek kiképzésére. Pályázók tudásuk czimeznél. „Kezdek” jelge alatt a kiadóhivatalba. 3528-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

- Zuglóban** egy kisebb villát önjaitok venni, esetleg a nyári hónapokra bérbe. Ajánlatokat „Zugló villa” jelge alatt e laphoz czimzendők. 3480-6
- Nagyobb** birtok megvételre keresetük. Ajánlatok „Birtok” czimen a kiadóhivatalba küldendők. 3424-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

- Nyaraló-birtok** 12-14 hold, modern villával istálló, kocszin, ivóház, grási gyümölcsös, kitűnő lev. zö. Buda pest környékén a legzebb nyaralóhely, uszoda, hajó, posta-telephón. Czim a kiadóhivatalban. 167-7
- Újpesten egészen újonnan** épült ház, 11.000 forint amorfizációs banktelherrel 16.000 forintért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3482-7
- Két, három** emeletes házat akarok venni a Krisztina városban. Ajánlatokat a kiadóhivatalhoz „Házvétel” czimen. 3528-7

ELADÁS.

- Jutányos ár** mellett eladó egy még jókarban levő kerékpár. Megtekinthető 3-4 óra között. Czim a kiadóhivatalban. 3486-8
- Szég diván** és egy faragott, jó karban levő kredenz azonnali eladó, jutányos ár mellett. Czim a kiadóhivatalban. 3280-8

- Régi faiskola** teljes felolvasása miatt eladó: „Diszertációk”, a legkiválóbb fajokban, igen érsek 9 ft 100 darab. „Diszertációk” 20 ft 100 drb, aima- és körte-vadonczok, érsek, 3 évesek 40 ft 100 drb. „Rózsák”, a legkiválóbb fajokban 12 ft 100 drb. „Spárgagyökerek” 30 kr. 100 drb. Czim a kiadóhivatalban. 2982-8

- 3 drb. Singer-**féle varrógép, varróda felhagyása miatt minden áron eladás alá bocsájtom. Leveleket „Olcsó 3” alatt kérem. 3484-8
- Fűszer üzlet-**berendezés, 1 év óta használatban, mérlegekkel, petrolcum és olaj tartányokkal, minden kitűnő karban, eladó. Ajánlatot „Fűszer 100” alatt kérem. 3488-8
- Gazdaságom** felhagyása miatt eladásra kerül 18 pár ígés ökr, 3 pár 16, 400 drb juh, 4 fejés tehén, továbbá különféle gazdasági berendezések, esetleg 8 jöerjű gézcsipőgyártóra is. Minden a legjobb karban. Ajánlatokat „Coutans” alatt kérem a kiadóba. 3486-8

- Bajuszpedró,** brilliáns, hajpomádé, nagyobb mennyiségben a legolcsóbb áron eladatik. Szives megkeresést „Parti ár” alatt kérem e laphoz intézni. 3486-8
- Olcsó** valmit öngyárak 1 Öregaplak mindenfajban és nagyságban, valamint soróskorsók, boros-szúcsnik és borostyvegek 12 drb vízespohár 69 kr, 12 drb borospohár 48 kr. ajánlja Szinell János ügygyári raktáros, Mária Vateria-utca 1. 3677-8

VÉTEL.

- Kerestetik** két gyors jukker ló. Azeladó közelebbi címét a kiadóhivatalba intézze „Jukker” jelge alatt. 1057-9
- Egy jókarban** levő kerékpárt önjaitok megvételre venni. Ajánlatokat „Tandem” jelge alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 3592-9

Jutányos ár mellett szeretnék venni egy jókarban levő női ruhaszettel. Ajánlatokat az ár kitételeivel „Fatagott ruhaszettel” jelge alatt a kiadóba kérek czimezni. 3340-9

KIADÓ SZOBÁK.

- Egy igen** szép szobához faktárs kerestetik ugyanott teljes ellátás is kapható. Czim a kiadóhivatalban. 3452-10
- Kiadó** szépen burtozott szoba intelligens családnál fürdőszobá használattal. Czim a kiadóhivatalban. 3412-10
- Az ú-utczában** kiadó egy különbejárata ndvati szoba teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 3390-10
- Jó hangu** czimbalnot jutányos árban keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalhoz „Czimbalom 60” jelge alatt. 3522-9
- Szépen** burtozott, tisztá, szellős szoba azonnal kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3284-10
- Elegánsan** burtozott szoba, teljes ellátással intelligens családnál kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3522-10
- Kiadó** szépen burtozott szoba, teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 3258-10
- Nagyon szép,** tisztá szoba a Váci-körúton két nr részese, esetleg teljes ellátással kiadó, Czim a kiadóhivatalban. 3544-10
- Útczai** szoba lépcsőházzal bőjárattal teljes ellátással és zongora használattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3542-10
- Csinosan** burtozott szoba, fürdőszobá használattal havi 10 forint kiadó. Megtekinthető d. e. 8 és 10 óra között. Czim a kiadóhivatalban. 355-10

LAKÁS KERESTETIK.

- Visegrádon** 3 szoba és konyhából álló lakást önjaitok a nyári hónapokra kívenni. Ajánlatok „Nyaraló” jelge alatt a kiadóhivatalba kérek. 3562-11
- Keretek** egy vagy két szobás a lépcsőházból külön bejárattal emeleti burtozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kérek. „Alkalmos lakás” czim alatt. 3994-11
- Kerepesi-úton** 2 utczai, 3 udvari, elő-fürdő-es cseledszobá konyhából álló lakást első, vagy második emeleten akarok május 1-ére kívenni. Ajánlatok „Csendes lakó” czimen a kiadóhivatalba intézendők. 3538-11

SZOBÁ KERESTETIK.

- Világos,** szépen burtozott szobát keresek a Klinika közelében. Ajánlatok a pontos czim és az ár kitételeivel „Orvostudor” czimen a kiadóhivatalba czimzendők. 3500-12
- Két** fiatal ember, hivatalnokok, a m. kir. államvasutak mentén, Budapesthez közel, egy vagy két burtozott szobát keresek olyan helyen, hol az állomás a pályaudvartól nem eszik messze. Szives ajánlatok némi tájékoztatással és az megjelölésével „Falusi otthon” czim alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 3522-12

KIADÓ LAKÁSOK.

- A Zugligetben** egy négy szobás nyaraló gyümölcsösökkel, úrnys nagy fenyves erdővel és gyönyörű kilátással a hegyek felé kiadandó. Czim a kiadóhivatalban. 3458-13
- Lakás,** elutazás miatt a Ferencz-városban május 1-ére kiadó 3 nagy utczai, 3 udvari, elő- és fürdőszobá ott az első emeleten. Evi lakbér 800 ft. Levelek „Lakás 800” jelge alatt a kiadóhivatalba küldendők. 3402-13
- Szép és** kényelmes lakás 6 szobával, konyhá, fürdő-es előszobával Visegrádon kiadó. Egészesen tiszta levegő, gyönyörű kilátás, a vasut állomástól 8 perc. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Urasági lakás” czimen. 3532-18
- Lakás** mely 5-6 utczai előszobá, cseledszobá, fürdőszobá, stb május 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3548-18

HITEL-PÉNZ.

- Amortizációs** kölcsönöket budapesti házakra és telkekre L. II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetítok a legelőbb idő alatt, előkelő fővárosi intézmény, csekély utólagos honorárium fejében. Telékkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyv szükséges. Ertekezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850-14
- Fővárosi** gyák orvos, néhány száz frnyi kölcsönt önjaitoma hávi részletekben visszafizetésre felvenni. Szives megkereséseket „F. 20.” alatt kérem e laphoz intézni. 3828-14
- Mely nemes** férfi volna hajlandó hital özvegy asszonynak 100 forint, havi 5 ft részletfizetésre kölcsönözni. Levelek „Pontos visszafizetés” czimen kérek. 3554-14

KÖNYVEK.

- Eladok** könyveket, viághírű írók műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

- Jgen** ügyes fodrászno szerény díjazás mellett fésül. Szives megkeresést „Fodrászno” czimen e laphoz kér czimezni. 3294-17
- Glóvirágüzlet** családi körülmények miatt, a belváros legelőbb kedjenek leveleiket „Készpénz” jelge alatt a kiadóba küldeni. 3322-17
- Jól menő** házhoz a József-városban, napi bevétel 50-60 ft, alkáltszás miatt szabad kézből május hó 1-re átadó. Megkereséseket „Közt” alatt kérek e laphoz intéztetni. 3298-17

KÜLÖNFÉLE.

- Kitűnően** és olcsón lehet étkezni egy szállodás özvegyvel. Czim a kiadóhivatalban. 3454-18
- Elegáns** nő ruhákat készit jutányos árban egy kitűnő varró. Czim a kiadóhivatalban. 3298-18
- A legjobb** magyar élelisp az „Östökös”. Alcsi sorra közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb írkat és művészeket.
- Ügyes fodrászno** ajánlja magát szerény díjazás mellett. Szives megkereséseket „Könyvü kezű” jelge alatt a kiadóhivatalba kér. 3968-19
- Olcsón és jól** lehet étkezni a VI. kerületben, naponta 4 tal étel havi 12 forint, 2 féle pecsenyével 15 forint. Czim a kiadóhivatalban. 3558-19
- 66p-harisnya** kitűnő, szerény díjazás mellett elvállal munkát. Szives megkereséseket „Tartós és szép” jelge alatt a kiadóba kér. 3162-18

Az olvasóhoz.

A most megindult negyedével lapunkat fölösleges sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert úgy alapították, hogy az a liberalizmust szolgálja olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki más ne szolgáljon.

Komoly törekvésünkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon írt lapot adni, nem fogunk lanckadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiérdemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére ezentúl is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden e téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hírlap” abban is ambícióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban a legérdekesebb és legbecselesebb regényeket európai híri íróktól, Kiplingtől, Bourgettől, Claretietől, Sudermannától, stb., míhelyt a most folyó „Két asszony” című regény bevégeződik. Eredeti regényünknek,

a Mikszáth „UJ ZRINYIÁSZ”-ának,

mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánanyomatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet tenne már ki, különnyomatban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizetnek.

A rendszeres rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hírlap” divat-

leveleket. A gyermekek mulatságára pedig minden második vasárnap a meglepetet nekik való olvasmányokkal tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

Az előfizetési és megrendelési feltételek a lap homlokán olvashatók.

MINDENFÉLE.

Nagy Péter és Krisztus. Köztudomású dolog, hogy Nagy Péter csárt egész népe Antikrisztusnak nevezte, mert egyaránt kegyetlen volt az orthodox vallás híveivel és papjaival is. Ama híres összeküvés után, melyben állítólag Alexis nevű fia is részes volt, akit ezért megvesszőzettek és eltett láb alól, megjelent előtte — orosz legenda szerint — Jézus Krisztus. Sötét, viharos éjszaka volt. A csár javában aludt, egyszer csak fölriad és szédül a szobában. Csodás látvány tárul szeméi elé. Az ágya mellett ott áll a Megváltó, talpig fehérben, komor arccal, glóriával övezve.

— Ki vagy? — szól Péter ijedten.

— Nem ismered? Péter?

— Nem, nem ismerlek! Nem is akarok ismerni! Hagyj aludni!

— Péter, Péter, emlékezzél Ahasverusnak, a bolygó zsidónak sorsára! Ő elküldött engem.

— Ki vagy hát?

— Még sem ismered? Én vagyok az Ur fia, Jézus Krisztus.

— Én meg az Antikrisztus vagyok. Mit akarsz tőlem?

— Eljöttem hozzád, hogy megfenyítselek. Az Ur nem nézheti szó nélkül, hogy te miket követsz el népeiden és családodon. Péter, légy szelid és istenfélő!

— Nekem nem parancsol senki! Én minden oroszok császára vagyok!

— De parancsol néked a Mindenható, a császárak császára, aki minden bűneidet látja és meg fogja torolni. Emlékezzél szavaimra! Az Isten igazságos és épen úgy megbünteti bűneikért a császárokat, mint a szegényeket. Péter erre meghuzta a csengőt, amely a szolgákhoz szól. Krisztus kitalálta a gondolatát.

— Te szolgálodat hívod, hogy kiűzess házadból? Jó. De engem nem fognak ebből a házból kiűzni. Én az Isten küldötte vagyok. Hanem azt mondom néked és vedd emlékedbe, hogy amiként te engem ki akartál űzni a te házadból, úgy fogja

előtled bezárni házának ajtóit az én Atyám, a hatalmas Isten!

A csöngetésre Lejtek a szolgák és megbölvölve álltak meg az ajtónál. Péter rájuk rivallt:

— Mit bámészkodtok? Űzzétek ki!

Azok pedig odajárultak a Megváltóhoz és csókolgatták a palástja széleit.

— Még sem dobjátok ki? — ordított magánkívül Péter, de a szolgák nem mozdultak.

— Majd kiűzöm én, veletek együtt! — kiáltott és fölugrott az ágyán.

Ebben a pillanathban a szolgák mindnyájan eltűntek. Péter pedig kilencz napig maradt megmeredve, fölig ülő helyzetben, ahogy ki akart kelni az ágyból.

A fonograf az opera szolgálatában. Nem hiába mondják, hogy az amerikaiak élénk fantáziával megáldott nép, mert ime, most a fonografot az opera szolgálatába is befogták. A dicsőség Miss Anna Lankow newyorki dalmesternőt illeti, aki tanítványai közül néhányat a berlini Operába akart szerződtetni, de a tengeri veszély, meg a költséges utazás miatt nem vihette keresztül, hogy őket próbaéneklésre Berlinbe küldje. Egyet gondolt. A fonografok országában lévén, elhatározta, hogy kiszemelt tanítványaival legszebb áriákat a fonografra énekeltesse, a staniolhengereket lepakolja a „leenekeltetés” végett Berlinbe küldi. A gondolatot tett is követte; a primadonna-jelöltek néhány dalt szépen leénekeltek, a staniolok gondosan becsomagoltattak s pár nap múlva már a berlini Opera karmestere kezében voltak. Berlinben hamarosan fonografot kerítettek elő, a staniolokat leenekeltették s az eredmény az lett, hogy a két tanítványt csakugyan szerződtették.

Mennyi arany és ezüst van a tengerben? Egy német természettudományi lap írja: Az arany tudvalevőleg csak kisebb mértékben található hegyekben és a föld felszínén. Sokkal több arany van a tenger fenekén. Kiszámították, hogy egy köbméter tengervízben 6 milligramm arany van. Már most, ha ha-oczeánjaink mélységét átlag négy kilométerrel számították, akkor egy négyszögkilométer átmérőjű vizoszlopnak 24 kilogramm arany van. Ha az oczeánok terjedelmét 350 millió köbkilométerre tesszük, akkor a belőlük nyert arany értékét 5838 billió márkára becsülhetjük. A tenger ezüsttartalmáról a következő statisztikát állították össze: a tengerfenék köbmétere 19 milligramm ezüstöt rejt magában, ami az előbbi számítás szerint 530 billió márká értékét tesz ki.

Régi versenyek.

Angliában, a legnagyobb díjkért való futtatásoknál sincs nagyobb és előkelőbb közönség, mint amilyen az alagi versenypályán összegyűlekezik.

Látva a tavaszi verőfényben sűtkéző elegáns hölgyközönséget, önkéntelenül is a réges-régi idők jutnak eszünkbe, elmúlt tavaszok, amelyeknek verőfényében, langyos szellőjében dedanyáink gyönyörködtek.

Természetesen sportnak híre-hamva sem volt akkor nálunk — s amit az akkor élő emberek ilyenféle mulatozásnak tartottak, ha leírásaikat olvassuk, nagyot nézünk meg, mosolygunk is egy kicsit fölötté.

Nagyon érdekes ilyen versenynek a leírása, melyről egy 1792. tavaszáról maradt följegyzés emlékezik s amelyet a Mezőhegyesre utazott Sándor főherceg tiszteletére rendeztek. A százévesnél régebbi írás szövegintégy hangzik:

Mezőhegyesre utazván királyi Fő-Hertzeg, Nádor-Ispányunk, a múlt hónapnak középső napjaiban, Derékegyházaán töltött egy napot, Gróf Károlyi József Ő Nagyságánál. Hogy ezen derék Ifjú Gróf Úr, mindennemű pusztai mulatságokkal kereshesse kedvét nagy Vendégjének, lowon való vadászatot tartatott. Tetszett Nádor-Ispányunknak az igazi par force vadászatnak szemlélése, s örömmel vállotta, hogy csak van a magyarban valami, a mi ötlet megkülönbözteti más Nemzetektől.

Különösen ki is tettek magukért a többek között három Lovasok. Egy mindenkor sort futtatott a szaladó farkas mellett, s korbáttal verte azt agyon a lováról. Más, subáját vetette a farkasra,

ugy fojtotta agyon. Harmadik pedig sebes nyargalásában felkapta a földről a futó nyulat. A palatinus ő Fensége oda nyilatkozattotta magát, hogy ezt még se Mahieu, se Hyam, se más nagy löhátú mesterek nem mutatták ekkoráig Bétsben.

A jegyzés még azt is fölemlíti, hogy a gróf, a Csongrád és Kecskemét közt lévő Ujfalu, rusztikus ponyvasátor alatt vendégelte meg magas vendégét, még pedig olyan igazi gulyáshussal, amit egy Lendér József nevű öreg pásztorember főzött. Mialatt jóízűn falatozott, több ízben mondta a palatinus, hogy: bizony a bécsi vendégfogadósok csak majmozák a gulyáshust, még a „weissen Wolf”-nál se jó, pedig ez eskszik rá, hogy magyar főzést tart.

Az 1794-ik esztendőben, Vay Dániel, aki akkor jegyben járt Wartenleben Eszter grófnővel, Bécsből írott leveleiben emlékezik a sport egy különös neméről, mely leginkább a mai annyira divatos football-nak felel meg.

Egy levélnek erre vonatkozó része így szól:

— Vannak itt most sok frantzia uri Személyek, így Polignac és Guise hercegek, akik nemsokára Köptsénybe menendnek az Eszterházy Miklós meghívására. Több időt tölték velük, és így tegnap is kicsaltak egy módi Jádás megüzésére. — Itt mulató Lengyel, Anglius és Frantzia ifju Gavallérok, némely idevalókkal együtt, magok mulattásos gyakorlása, és más Uraságoknak is bőjü mulattatása végett, minden kedden és szombaton futásbéli viadalt szoktak jádzani, a Práter nevezetű erdőben. Könnyű futó ruhában fel öltözködve, ki állnak a síkra s két csoportra oszolnak. Mind két csoportnak vagnak zászlói. Kezdi a viadalt a csoportok Vezérjeik, mely abból

áll: hogy futásnak erednek s igyekeznek egymást elérni s elfogni. Utánok a csoportbéliek törekednek egymás ellen. Ha valamelyiket közel látják lenni, a részen lévőek, az elfogattatáshoz, segíteni kívánnak rajta, úzóbe vévén annak kergetőit. A ki futót fog, visszaerzti azt, hanem egy zászlót nyer érte. A zászlót rendesen Nők adják, egy igen szép, selyemből valót, Krisztina Fő-Hertzeg Asszony is ajándékozott volt. A Játék addig tart, míg egyik fél el nem éri a másik zászlót. Különösen jól fut egy Mesire D'Albon, frantzia Ifju. Nekem mint atyafi mutatkozott bé Polignae által, a Rákóczy idejében Párisban élt Sámuel bátyánk jelesége, D'Albon Hortenzia után. Nem is tudom leírni ezenn Játék milyen nagy kedvességben van itt, és mindenkor mennyi sok a Nézője. Maga Ferentz Tsászár és a Tsászárné ő felsége, Maximilian Fő-Hertzeg, Krisztina Fő-Hertzegné és férje Szász-Tescheni Albert Hertzeg is járnak ki annak a szemlélésére. A jövő Játékra Illésházy Gróf kisasszony Leánya ad zászlót, az, a mellyikkel nemsokára Cziráky Antal tartja a kézfogóját...

Mint mult századbéli speciális sportról, megemlékezhetünk még a kengyelfutókrol, akiknek már híret is alig hallotta a mai nemzedék.

Egy ilyen kengyelfutók által rendezett versenyről nagyon érdekes följegyzések vannak Bernáth Ferencz, zemplénmegyei első alispán egy régi, ugyancsak 1794-ből való Schreybkalendójában, ahol a nemes ur följegyzi, hogy Pozsonyban lévén, különösen átrándult ennek a spektakulumnak a megzemlélésére.

A leírás szerint, igen szép, áprilisi napon: husználjelesőbb számukengyel-

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ.

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Írta: MIKSZÁTH KALMÁN. (43)

XI. A megoldás.

A mi parlamentünk éppen olyan kiszámíthatatlan, mint a mi országunk. Jó parlament — híven jelképezi a szeszélyes szép asszonyt, akit Hungáriának képzelünk pánczélos derékkal, nagy pallossal az egyik kezében, mosolygó czimerünkkel a másikban.

Hát egy kicsit naiv asszony. Néha karperecset kínál nekik, azt mondja rá, „nem kell, mert ez láncz.” Néha a lánczot is karpereczen nézi. Néha megharagszik egy rossz tekintetért. A pallossára üt. Néha a palástját is le hagyja szedni a testéről. Udvarlói elől becsapja az ajtót. A rosszakaróját összeölelgeti. Kaczer asszony? Talán nem. Szenvedélyes asszony? Talán nem. Csak asszony. Mint a milyen minden asszony.

Egy hajtüért, egy bojtért haragra gerjed, hogy hova szurják be azt, milyen színű emez, de néhány milliót non chance-szal dob ki az ablakon. Nem tudja, mi a lényeges és mi a haszontalanság. A csecsebecsét eleibe teszi a szükségesnek. A szép szót tetejébe teszi az okosnak. Mert fiatal asszony. Nem John Bull, aki a tengereken pipázik, izmos öklein szétterpeszkedve és nem az öreg Germánia, aki harisnyát köt és tanítja a gyermekeit. Olyan fitymty kedves asszony, aki él az érzéseinek, a divatnak és egy csöppet se törődik a holnaputánal.

És a parlamentje is éppen ilyen. — Nem a fia neki, de csak a lánya, aki nem született szeplőtelenül ahogy kellene — mindig a kormányt gyanúsítja (minél külön legény annál inkább), de mindegy éppen csak szakasztott olyan, mintha szeplőtelenül fogantatott volna: minden porcikája az anyjéé.

Ép olyan szeszélyes, néha a jó dolog se kell neki, néha a rossznak is tapsol és éppen olyan impraktikus, nagy dolgokra vállalt von, kicsi dolgokon fennakad.

Itt van ez a Zrinyi-kérdés. Egy bagatelle. De a parlamentnek éppen ezen tetszett megbokrosodni. S az évtizedek alatt összetömrült pártok, melyeket meg nem bomlasztottak se a viharok, se a fonák helyzetek, mindig együtt szavaztak az együvé valók, most egyszerre össze-vissza hanyódtak, mint a szétoldott rözse-kötegek gallyai.

A miniszterelnök választást tárgyalásra kellett kitűzni és beláthatatlan eredményű zajos és szenvedélyes vita indult meg, tele egészségtelen tünetekkel. Volt abban vallási kérdés, antiszemitizmus reakció, liberalizmus, nemzetiségi kérdés, jogállam és ami azonfelül az egyes fákrol lehullott.

Mert egy szabadelvű párti szónok négy fához hasonlította a négy pártot; az egyik fá csak mindig virágzik, de nem hoz gyümölcsöt, a másik diszfa, se nem virágzik, se gyümölcsöt nem terem, csak programokat, a harmadik egy odvas, korhadt fa, csak a tüzre való, — a negyedik himbálódzik a sok gyümölcs.

— És belepotyog az alatta heverő basibizukok szájába — vágott közbe Hock János.

Országra szóló tülekedés támadt a házban; izgatott ingerült vita, személyeskedő inczidensek, ezekből párbajok, jegyzőkönyvek, emezekből mellékpárbajok. Eleinte csak olyan nemzeti kötekedésféle volt az egész: mint mikor színes cserepekkel csörrikének a gyerekek; lassan-lassan kezdett aztán melegedni a kérdés, míg végre forrt.

ezüsthalmikat akart a színésznek átnyújtani. A tenoristát hántotta ez a kissé tapintatlan orosz szokás, de túlmérette magát és gyöngöden visszautasította az ajándékot.

— Nagyon sajnálom, tisztelt közönség, hogy ennek az orosz szokásnak nem hódolhatok. Egy művészt nem illet meg más megüdvöztetés, mint a habérkoszoru.

Az orosz sajtó igazat ad a tenoristának és elismeri, hogy a példa nagyon szép, de aligha fog sok követője akadni!

A katonák mértéke. A katonasági mértékek minimuma egyes időszakok és államok szerint a következőképp változott. A porosz katona áll, magasságának mértéke 1840-től 1860-ig 1 méter 659 milliméter volt; a német hadseregé, az 1893. évi augusztus 3-iki törvény szerint 1 méter 54 milliméter. 1861-től 1892-ig még 1 méter 57 milliméter volt. Franciaországban a németektől lakott északi és keleti részekben magasabb legények teremnek meg, mint a tiszta francia vidékeken. A francia katonai mérték XIV. Lajos korában, 1701-ben 1624 milliméter volt; de már 1789-ben leszállították 1589 milliméterre; így maradt 1793-ig. 1831-ben ismét leszállították 156 centiméterre, 1868-ban 155 centiméterre, 1872-ben 154 centiméterre. Az olaszok minimuma 155 centiméter. Az osztrák-magyar monarchia népei között a szerbek nőnek legnagyobbra (1.67—1.70 méter), a legkisebbek a magyarok, lengyelek és ruthének. Ausztriában és Magyarországon az 1858-iki törvény 1578 milliméterre tette a minimumot, de már 1839-ben le kellett szállítani 155 centiméterre. A legmagasabb minimum az angol hadseregénél van, ahol 165 centiméterben van megállapítva; de a katonák is ott a legnagyobb természetűek, mert többnyire 168 centiméter. Oroszországban ugyanannyi, mint Franciaországban, vagyis 154 centiméter. A svájci, belga és hollandi hadseregé 155 centiméter, a svéd hadseregé 1608 milliméter, az Egyesült-Államoké pedig 1619 milliméter.

Az elsüllyedés helyének jelzője. Egy fiatal olasz tudós olyan fizikai-chemiai készüléket talált fel, mely a hajóra alkalmazva, a hajó esetleges elsüllyedése után pontosan megjelöli az elsüllyedés helyét és a hajó fekvésének mélységét. A készülék a hajó elsüllyedését követő 45 óra után jön működésbe és több éven át működik éjjel-nappal egyaránt. A feltaláló, Crosa Emanuel navarai lakos, a találmányt följajánlotta Nagy-Britanniának, hogy vele kísérleteket tegyenek a mély tengerekben.

A legnagyobb koszendarab. Ismeretes, hogy az Egyesült-Államok koszendarab-társulatai nagy díjakat tűznek ki ama bányamunkások részére, kik a legnagyobb koszendarabokat fejtik ki anélkül, hogy ezek eltörnének. Valóságos verseny fejlődik ki a bányászok között az iránt, hogy ki fejtsen ki a legnagyobb tönegű koszenet, vagyis amint ők nevezik, „fekete gyémántot”. Röviddel ezélt a Washington-állami Roslyn nevű bányatelepen egy valóban rendkívüli koszentömböt fejtettek ki. Ennek szélessége két méter, vastagsága egy és fél méter és hosszúsága nem kevesebb, mint hét méter! Sulya 18.450 kilogrammot tesz ki, vagyis kilenc tonnával sulyosabb, mint az a koszentömb, melyet a hockinswaleyi telepen fejtettek ki s hét tonnával sulyosabb, mint az, amelyet Angolország kiállított a chicagói kiállításon.

Milliomosok utja. Az egész világ egyik városának sincs olyan előkelő utcája, mint a newyorki ötödik avenue, amelyen 75. fejedelmi pompájú palota áll egymás mellett. Ezekben laknak a legtöbb millióval megáldott newyorkiak és New-York legszebb palotája — a Geny-féle — is ebben a sorban áll. Ezek a paloták, átlag 3 kétmillió forintokint számítva, 150 millióba kerülnek; már most, ha a belső berendezések és a bennük levő műgyűjtemények értékét is hozzávesszük, a készpénzről és értékpapirokról nem is szólva, — szédületes összeget kapunk csak ebből a 75 palotából.

Éneklő fa. Egy Schweinfurth nevű Afrika-utazó beszéli, hogy Afrikának egyes vidékein olyan fa nő, amely időnkint éneklő hangokat ad. Ez a tulajdonsága azonban nem természetes. A fa belsőjében valami mézszerű folyadék van, amelyet az arabok nagyon szeretnek. Hogy minél jobban kiszipolyozhassák a fából ezt a nedvet, apró lyukakat fúrnak belé a földtől föl a koronájáig. Mikor aztán kicsit erősebb szél fu, a közelben járók kellemeshangú fuvola-hangversenyt hallanak, amelynek eredetét a he nem avatottak nagy kíváncsisággal szokták keresni.

Arany és babérkoszoru. A színházak történetében talán páratlanul áll az a jelenet, amely minap játszódott le a moszkvai színházban. Egy bécsi tenorista vendég szerepelt már hosszabb idő óta egyik ottani színházban. Most, hogy utra készült, jutalomjátékkal bucsuztatták el a moszkvai színpadtól. Egyik jelenet végén megjelenik a színpadon egy ur és a színházi közönség nevében arany- és

futók indultak reggeli hat óra tájban, nagyon szellős, könnyű fehér ruhába öltözködve. Az indulás muzikaszó mellett történt és a kengyelfutók lovas katonák közt indultak: „azon külső városi kapu eleibe, mellyen Schönbrunn nevezetű Ts. kir. mulató Helly felé járnak”. A kengyelfutók innen tizenhat, földbe szurt zászló irányában kezdték meg a futást és a postauton futottak Pentáing, Baumgarten, Hütteldorf helységeken át — mint Bernáth uram írja — „nagyemlékezetű Laudonunk támető helyéhez, Hadersdorfhoz közel eső Maria-Brunnig, ahol valami jegyet kaptak kezeikbe, annak jelölés, hogy bizonyosan eljutottak addig, 's tiszteint megfordulván, szaladtak vissza, a' fenn említett falukon, a' zászlók felé.”

A futásban az első zászlót és tizenkét darab arany-díjat herczeg Auersperg, királyi Generálisnak egy magas, száraz testalkatú kengyelfutója nyerte el. Másodiknak herczeg Eszterházy Miklósnak, Demeter Lajos nevű magyar származású kengyelfutója jött be, harmadiknak pedig a gróf Schönborné.

— A futók, mondja Bernáth Ferencz, mind el végezték a futást egy óra és mintegy tíz minuták alatt; futottak pedig két jó országos mértőföldet. A győztesek vagy tíz-tizenöt minutával előbb érkeztek a többieknél — de a zászlókhoz érvén, alig is vohettek lélekzetet és szinte semmit se láttak.

A kengyelfutók, czélhoz érve, mindjárt köpönyegbe takarták izzadt testeiket, miután pedig kissé lehültek, egészen új ruhákba öltöztek, ettek és ittak, amennyi beléjük fért. A futás módjáról

írva, nagyon jellemző Bernáth megjegyzése a mult századbéli trainingre vonatkozólag:

Minek előtte futásnak kezdenek a kengyelfutók, homlokaikat erősen keresztül kötik, nemkülömben derekaikat is a vékonyoknál; bal karjaikat pedig begörbítve, keszkenőbe fogják, hogy jobban evezhessenek azokkal a levegő égen. Évésben, ivásban, a futás előtt három nappal igen nagy mértékletességet kell tartaniok, sőt azoképen az asszonyi tsók és öleléstől is megtartozkodni.

A kengyelfutók nyilvános versenyei olyan nagy embertömegeket vonzottak azokban az időkben, hogy a vendégfogadóknak, hacsak előre nem readeltek meg, aranyért sem kaptak szóbát.

Igy történt Bernáth Ferencznel is, akit aztán Csekonics generális kommandált valami Hackel nevezetű asszonysághoz, aki, mint az alispán írja, „negyven krajczárokért elég komfortábilis quártély-szobákat kínál.”

A versenyeken megjelentek mind a főuraságok és maga Ferencz császár is szívesen szemlélte a gyors és ügyes futókat, valamint az udvar, főherczegek és főherczegnék, különösen Krisztina főherczegné, aki nagy barátja volt minden harczias — és testgyakorló mutatványoknak.

A győzteseket rendszeren nagyon kitüntették, sőt még neveiket is kiírta a Görög Demeter „Magyar Kurir”-ja, éppen úgy, mint ahogyan ma a lapok kiírják a kitűnő urlovasok neveit. Mindebből pedig az következik, hogy dedapáink is rajongtak a sportért — akik pedig nem is tudták, mi a turf, a bookmaker, meg a totalizateur, a mai versenyek fő vonzó ereje. d'Artagnan.

Győrffy Gyula határozati javaslatot adott be; utasítatik a kormány, hogy ő felségének sürgős fölterjesztést tegyen a pör törlése iránt. Felolvasott néhány passzust a Vatikán lapjából, a „Piccolo”-ból, mely megbotránkozását fejezi ki, hogy a magyarok a legnagyobb hősiüket hűvösre tették.

A néppárt felvillanyozva tapsolt a beszédnek s zajos „Éljen Zrinyi!” kiáltásokkal tüntetett.

— Persze, mert maguk is a kriptákból jönnek! — piritott rájuk Dániel Gábor.

Győrffivel szemben Kossuth Ferencz inditványozta, hogy a Ház térjen napirendre a kérdés fölött. A törvény nem ismer kivételeket, de nem is ismerhet. A jogállam nem tűrhet extravagantiákat. A poézis igen szép dolog, de a kodifikáló bizottságokba nem szokás a muzsákat bevásárolni. Ha igaz a lélek-vándorlás elmélete vagy az anyagok örök átváltozásának tana (pedig valamelyik talán mégis igaz), akkor mindnyájan felvagyunk támadva, és nem lehet tudni melyikükben lakik Hannibálból, Caesarból és Attilából valami. (Derűtség jobbfelől.)

A vita eleinte lassan, vontatottan indult meg. A kis emberek beszéltek, összehordva hetet-havat. Az egyik egy parlamenti bizottság elé kívánta terjeszteni a vizsgálati iratokat, a másik egy történelmi adatot derített fel, hogy Alapi Gáspár állítólag egy kályha-lyukba bujt volna Szigetvárott és úgy mentette meg az életét. Ez ellen Josipovics horvát miniszter tiltakozott, főlemlítvén, hogy ezt csak az ellenségei fogták rá később és úgy csuszott be a krónikákba. Ha Alapi ilyen gyáva lett volna, bizonyára nem nevezik ki Horvátország bánjának.

— Ugyan mit mentegeti? — szólt közbe Thaly — hiszen nem a maga ellenjegyzésével lett kinevezve.

Összehordtak egy csomó zöldséget, felállítottak néhány merész büntetőjogi teoriát (melyekre Csemegi, ha hallotta volna, kiugrik a bőréből). Ezalatt azonban folyton nőtt a jegyzői táblákon a névsor. Hetvenen iratták fel magukat s a vita kezdte fölvenni a nagy dimensiókat.

S ehhez járult az utca. Az utca megint megmozdult. A Sándor-utcában ezernyi izgó-mozgó néptömeg várta az érkező képviselőket s daczára az ott czirkáló rendőröknek, szórta a maga abczugjait és éljencit. Az utca teljesen a Zrinyié volt s gyakran lehetett hallani felkiáltásokat a tömegben:

— Menjünk, szabadítsuk ki Zrinyit!

(Folytatás következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (73)

— Miről? Kaptál Vjérától levelet?

Olga elmosolyodott.

— Mit ír?

— Szörnyű dolgokról. Ott, ahol ő lakik, nagy az éhínség.

— Hát magáról mit ír?

— Magáról? hogy is mondjam csak... semmit. De itt a levele, olvasd el.

Olga resten nyújtotta ki a kezét, átvette a levelet, átfutotta és visszaadta.

— Régi nóta. Ki sem tudom mondani: mennyire untat már ez az „éhínség” — kiáltott fel, megigazítva a díván-párnát — nem lehet kinyitni egy hírlapot, anélkül, hogy különféle „irtózatosság”-ok-ra ne bukkanjon az ember, amelyek legnagyobb része csak ki van eszélve. A korhelyek és részegesek elisszák a vetőmagot, aztán a hírlapokban óbégatnak, hogy rossz termés! Szárazság! éhség.

— No, ez nem igaz — jegyezte meg telen Rynyájevne.

— Hagyj békét, kérlek; ostobaság az egész.

— Nem igaz, ismétlem: olvasd el figyelmesen a Vjéra levelet, ő nem hazudik.

— Vjéra — gyerek. Ő mindent elhisz és mindenkit meg akar menteni.

— Olga, én téged nem értelek — szólt Rynyájevne a fejét ingatva — hát te szerinted az éhenhalás...

— Eh, unom már! — sutogott Olga, összefogva feje felett a kezét és ujjait kopogtatva — eleinte mintha érdekes lett volna ez a dolog...

— Micsoda dolog?

— No hát az éhínség. Igazán, eleinte érdekes volt. Akárhova ment az ember, rögtön arról kezdtek beszélni: „olvasta a mai újságokat? hallotta? ah, ez szörnyűség! szegény nép! mért nem tesz valamit a kormány?” S mindenkinek élénk az arca, szikrázik a szeme. A leányok szinte megszépülnek, a férfiak megokosodnak. Ha tudnád, hány házasság keletkezett az éhínség alkalmából...

— De hiszen te is tagja vagy valamelyik egyletnek? — szakította őt félbe Rynyájevne.

— Igen — felelte Olga nyugodtan. Mi következik ebből? Először: nincs semmi dolgom, másodsor pedig nekem is megvannak a magam érdekei. Szükségem van rá... Különb ez nem lényeges... Várj csak! Nos, lármázunk, teszünk-veszünk, összegyűlünk, gyűjtünk...

— Megállj! — szólt közbe újra Rynyájevne — már az is szép, hogy gyűjtök, mert aztán mindenf elküldök?

— Egy csepp a tengerbe!

— De ezek a cseppek...

— Várj már, ne beszélj mindig félre.

Hadd mondok el, hogy mint kevesbednek ezek a cseppek is, mint lesznek egyre hasonlók a homeopátiás adagokhoz... Az ember fut, fárad, gyűjt... Elmúlik egy hónap, kettő — s a felbuzduló hőmérséklet kezd lejjebb szállni. Mindenki úgy jár, mint az álmos, őszi légy, mindenki azt gondolja: mikor lesz már ennek egyszer vége? S az éhínség, amely kezdetben oly érdekes volt, kezd unottá válni. És nincs, aki az érdeklődést élessze. Csak az egy Vjéra... De az, amiről ő ír, senkit nem érdekel. S az egylet kezd szétmállani.

— De a ti egyletetek csak nem mállott szét?

— A „Falat kenyér-egylet”? utolsó lélegzeteit szedi. Nemsokára nem fog másból állni, mint a titkárból s egy-két tagból. Igen eredeti egylet egy másik. Több mint husz jótékony tagja közül csak egy hölgy hisz a kítűzött cél elérésében s az egylet feladatában, az is olyan exaltált. Elnevezték őt „Pislogó szemecskének.” Igen szép sötét szeme van, amely — mikor ő nyugodt — mindig mintha szenderegne, fáradt volna, ha pedig a mi egyletünk kerül szóba s dicsérni kezdik egymást, akkor annak a hölgynek a szeme elkezd pislogni, s ő maga olyan szerény, félnék, mintha valamennyiük helyett szégyenlené magát. Én még hiszek ennek az egynek, sőt szeretem is őt. A többiek vagy „magánzó” táborok-özvegyek, akik nem fizetik a pék-, mészáros- és szabó-kontókat és mások adományából, pénzből jótékonykodnak, vagy unatkozó asszonykák, akik száraz és unalmas férjeiktől menekülve, szórakozást keresnek, vagy végül vén, képmutató szenteskedők.

— Igen! — sóhajtott fel Szergejevna Nagezsda — nem kimélted az erős színezést. Amit nem is tettem volna fel rólad, úgy látom, neked meglehetősen csipős nyelved van és jól tudsz vele csipni. De mondd meg, kérlek: hogy hát te minek vagy ott?

— Szükségem van rá.

Olga felkelt a dívánról s elkezdett a süppedékes szőnyegen fel s alá járni.

— Szükségem van rá — ismételte, szemöldökét összevonva — tudom, hogy azoknak az asszonyoknak a társaságában a reputációim tisztul... Ha elvonulnék tőlük, vagyis ha beismerném hibás voltomat, akkor agyonölnének úgy, hogy sehöl sem mutathatnám magamat. De én nem ismerem be, hogy hibás vagyok s ingerlem őket. Megjelenek mindenütt, mindenkinek bátran nézek a szemébe, jótékonyosságokat gyakorlok...

Olga visszafeküdt a dívánra s az előbbi

helyzetbe illeszkedve, lekönnykölt. Nővére esodálkozva nézett rá! Hanyag fekvésében, szemöldöke összevonásában és sötét tekintetében, amelylyel maga elé nézett, volt valami kegyetlenség, elszántság.

— Olga, Olga! Mi bajod? egészen ki vagy magadból kelve — szólt Rynyájevne fejét csóválva.

— Hogy mi bajom? — kérdezte Olga lassan odafordítva a fejét — semmi különös, csak az, hogy én minden iránt elhidegültem. Ah, Nágya, Nágya, mily üres én körültem minden, azt te el nem képzelheted.

— Hiszen van gyermeked — szólt Rynyájevne — már rég akartam neked mondani, hogy foglalkozzál a kis Lidácskával. Ez a nő igazi foglalkozása.

Olga eltűnődve simitotta meg a homlokát.

— Neked, ha jól tudom, három van? — kérdezte aztán.

— Derék! Még azt sem tudod: hány gyerekem van. Igen, három.

— Ugyan, mit csinálsz velük... vagyis: hogy neveled őket? Tanítod őket?

— Most könnyebb a dolgom. Körülményeink megváltoztak, van bonne-unk, egy igen szerény leányka, aki Petikével és Vjerasával foglalkozik, én meg inkább Nágyaival. Nágya már hatodik évében van, kezdjük őt írásra és olvasásra tanítani. Nem régeből észrevettük, hogy hajlandósága van a zenére, hát arra is taníttatni fogjuk.

— És mindez a szorgalmas Sztepanics Pétertől megteremtett körülmények közt történik — jegyezte meg gunyosan Olga.

— Micsoda körülményekről beszélsz? Nem értelek — kérdezte némileg sértődött hangon Rynyájevne.

— Hát a házi tüzhelyről. Ne haragudj, Nágya! Én nem csufolodom. Nem nekem való, ugyan! Ah! (Olga a fejéhez kapott.) De belátom, hogy annak úgy kell lenni.

— No látod — jegyezte meg Rynyájevne — mi akadályoz téged abban, hogy foglalkozzál valamivel?

— Ismétlem, hogy az nem nekem való — mondá Olga, sötéten nézve a nővére.

A szomszéd szobában gyors topogás hallatszott. A szobába beszaladt egy sovány, fekete, négy éves leányka. Homloka kissé szűk volt, apró, éles szemű gyorsan forogtak egyik tárgyról a másikra, végigsiklottak az anyján, meglepetve álltak meg Rynyájevnenél. A kis leány meghajította magát Rynyájevne felé s közben kissé megbotlott.

— Menj közelebb Nágya nénihez! — mondá az anyja.

A kis leány másodsor is odament Rynyájevnehez, megcsinálta a reverence-t és kezét nyújtott. Szergejevna Nagezsda úgy fogott vele kezét, mint ahogy nagyokkal szokás.

— No, most jer ide! — mondá Olga helyet csinálva maga mellett — ülj ide.

A kis leány leült a díván szélére, kaczeran elrendezve a ruháját és szótlanul nézte tovább Rynyájevnet. Egyszerre mindkét kezével átölelte az anyja nyakát, lehuzta magához annak a fejét és sutogva kérdezte tőle:

— Mama, mért nincs neki szép mell-tüje?

— Ah, te kis ostoba — felelt Olga, összehúzva a szemöldökét — fogd be a szádat. Inkább azt mondd el, hogy mit csináltatok madame Leonieval.

— Nous avons...

— Oroszul, oroszul.

— Oroszul? — csodálkozott a kis lány — hát játszottunk... tudod: azt a játékot... gondolni kell egy szót, aztán...

Eihallgatott és újra Rynyájevnet bámulta.

— Point de dentelle! — sutogta újra.

— No, menj Leoniehoz! — mondá az anyja.

— Nem megyünk kocsikázni?

— Nem. Nem érzem jól magamat. Mondd meg Leonienak, hogy vigyen el sétálni, de ne sokáig.

A leányka leugrott a dívánról, megint reverence-ot csinált Rynyájevnenak és kiszaladt a szobából.

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. április 10.

Az összes színházak zárva.

Az országhozjáról... könyveiket minden magyordolónak ingyen...

Üzleti-helyezés.

Van színház... Rózsá-téren... Kossuth Lajos-színház...

Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt

Öszpontosított esőernyő és napernyő árúit... Kohn Heilmann és fiai...

Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalm. higiénikus asbest talpatet... Kincsem Sportlap...

Kincsem Sportlap

egyed. szám ára 5 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 29.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

Áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárukkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni...

Férfiaknak.

- Czugas cipő, egy darab pitting bőrből... Borjúbőr betétes cipő... Divatos barna színű, berg-teljes cipő...

Nőgyűeknek.

- Női lacesző gombos cipő, 16 cm. magas selyem czug... Zergebőr czugas cipő... Divatos színes barna fűzős angol cipő...

AGULAR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.

Antisepticus és hygienicus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással használható... László József gyógyszerésznél...

László József gyógyszerésznél, Maros-Ujvár (Erdély). Budapesti főraktár: Képel, Fehér és György-szertára...

Színházi műsorok.

Table with columns: Színház, Nappal, Műsor, etc. Rows include Szombat, Vasárnap d. u., and Este.

Kincsem

szab. készülék a kerékpár-üzem tanulására.

KAYSER

kerékpárok

valamint előrendű angol és amerikai kerékpárok... Deményi és Angyalnál...

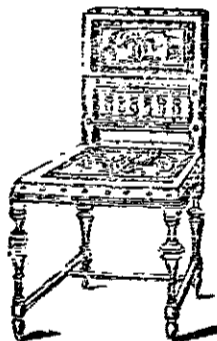
Deményi és Angyalnál

Budapest, An Grassy-ut 59.

csakis itt kapható a m. kir. szabadalmazott "Kincsem" tanuló-készülék...

Nagy javított hely, gyors és pontos kész. galással... Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Börszékápar és butorbörsajtolás

KENDIA. B. D. L. ST. az evang. iskola-épületben. Nagy raktár valódi börszékák és krossz-ékekben...

"Veri Well"

kerékpárművek

csakis első osztályú kerékpárok... Blau József, Teréz-körút 23. sz. Bécsben: L. Baumann, VI/2. Millergasse 6/F.

Szobapadló beeresztő-szer.

Főtt viasz, kítőnő gyártmány, használatra kész, kemény és puha padlóhoz...

Viasz-kenős, legegyszerűbb a használatban, kemény padlóhoz alkalmas dobozok á 45, 80 és 150 kr

Glazur máz kikészítve, kiválóan fényes, igen tartós, egy óra alatt szárad, puha padlóhoz, s színárnyalatban...

Fehér emailmáz, doboz á 45 és 85 kr., Arany-máz üvege 20, 30 és 40 kr., vas (kályha) máz üvege 20 kr., Brunolin, üvege á 35, 65 és 120 kr. kapható:

DÉTSINYI FRIGYES drogueriájában a "Fekete kutyához" Budapest, V., Marokkói-u. 2.

Chic a fazonban, tartós és olcsó. Minden tiszta gyapjúból. Egy felöltő 9 frt. — Egy öltöny 10 frt. — Egy gyermek-kosztüm 8 frttól, kerékpárdress 8 forint és 50 krtól feljebb...

Budapestvidéki villamos közúti vasút részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Budapestvidéki villamos közúti vasút részvénytársaság IV. rendes közgyűlése folyó évi április hó 19-én délutáni 4 órakor

a társaság helyiségében, Budapest, V., Lipót-körút 22. szám alatt fog megtartani.

NAPIREND:

- 1. Igazgatóság évi jelentése, az 1897. évi zárszámadásnak és a felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentésének előterjesztése, határozat a felmentvény megadása tárgyában. 2. Jelentés a társasági építkezésekről. 3. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Felkérjük emélfogva a t. cz. részvényes urakat, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, miszerint részvényeiket az alapszabályok 22. §-a értelmében legalább 8 nappal a közgyűlés előtt, tehát legkésőbb f. évi április 11-ig az igazgatóságnál V., Lipót-körút 22. szám, a hivatalos órák alatt, térítvény ellenében letenni sziveskedjenek.

Budapest, 1898. márczius 31-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Advertisement for Dr. GARAI ANTAL, featuring text about medical services and a list of ailments treated.